

ھەرىمى كوردستان - عىراق
پەرلەمانى
كوردستان - عىراق

پروتوكولەكان

109

سالى / 2018 – بەرگى سەدو نوۆ

چاپى يەكەم / سالى 2020

پیریت

پرۆتۆكۆلى دانىشتىنى ژماره (1) نائاسايى خولى چوارهمى هەلبژاردن – پىنج شەممە 2014/7/3 ن 5

پرۆتۆكۆلى دانىشتىنى ژماره (19) خولى چوارهمى هەلبژاردن – پىنج شەممە 2014/7/24 ن 11

پرۆتۆكۆلى دانىشتىنى ژماره (2) ى نائاسايى خولى چوارهمى هەلبژاردن – دوو شەممە 2014/8/25

129ن`

پرۆتۆكۆلى دانىشتىنى دەسپىكى خولى چوارهمى هەلبژاردن – چوار شەممە 2014/9/3 ن 191

پرۆتۆكۆلى دانىشتىنى (2) خولى چوارهمى هەلبژاردن – سى شەممە 2014/9/23 ن 251

بەرپىز تەلار لطيف:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لەبەر گرنكى ياساى بەكرىدان و لەبەرئەۋەدى كۆمەئىك كىشەى زۆر زۆر دروست بوۋە بە تايىبەتى بۇ بازار و بۇ كرىچىيەكان، داواكارم ئەم پرۆژەيە كە سيفەى ئىستىعجالى پى بىدرىت بۇ ئەۋەدى بە زووترىن كات كار لەسەر پرۆژەكەى ئەمرۆ و دويىنى بىكەين كە خويىندەۋەدى يەكەمىيان بۇ كراۋە، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەو ھۆيانەى كە سيفەتى ئىستىعجالى پى بىدرىت ئەۋانە بە پەسەند دەزانىن، بۇيە سيفەتى ئىستىعجالى دەدەينە ئەو پرۆژەيە داۋاش دەكەين بۇ ھەردوو پرۆژە راپورتەكان ئامادە بىكرىن بۇ ئەۋەدى بەزووترىن كات بىخەينە بەرنامەى كار، د.رېۋاز فەرموو.

بەرپىز د.رېۋاز ھانق:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بە گوپىرەى ماددەى (73) لە پەپىرەۋى ناوخۇ پىدانى سيفەى ئىستىعجال لەھەر بابەتتىك جگە لە بودجەكە خۇى لە ئەسلدا سيفەى موستەعجەلى ھەيە دەبى پەرلەمان بىكات، فەرموون ئەگەر سەپىرى ماددەى (73) ى پەپىرەۋە بىكەن، دەبى بىخەنە دەنگدان، سيفەى ئىستىعجال دەبى بىخرىتە دەنگدان.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى /جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، ھەردووكىيان دەخەينە دەنگدان، سيفەتى ئىستىعجال دەدەينە پرۆژە ياساى ھەئپەساردنى دامەزراۋەى سەرۋىكايەتى ھەرىم سيفەتى ئىستىعجال بۇ ئەۋەدى بەدەينە ئەم پرۆژەيە دەخەينە دەنگدان، سيفەتى ئىستىعجال دەدەينە پرۆژەى يەكەم، كى لەگەئە؟ (41) كەس بە پەسەندى دەزانن، كى دژە؟ (12) كەس دژن، بە زۆرىنەى دەنگ پەسەند كرا، دوۋەم/ پرۆژە ياساى ھەموارى سىيەمى ياساى بەكرىدانى خانووبەرە ئەۋەدى ئامازە پىكرا، ئەۋەش داواكارا كە سيفەتى ئىستىعجالى پى بىدرىت، دەيخەينە دەنگدان، كى لەگەل دايە؟ كى دژە؟ كەس نىيە، بە كۆى دەنگ پەسەند كرا، سوپاس بۇ بەرپىزان سەرۋىكى و ئەندامانى لىژنەى ياساى، سوپاس بۇ ئىۋەى بەرپىز، سوپاس بۇ بەرپىز د.رېۋاز بۇ بەبىرھىنانەۋەكەيان، بەرپىزان بىرگەى (3) لە بەرنامەى كار، گىفتوگۇ كىردنى پەپىرەۋى ناوخۇى پەرلەمانى كوردستان كە لەلايەن لىژنەى كاتى بۇ پىداچوونەۋەى پەپىرەۋى ناوخۇ ئامادەكراۋە بە پىپى بىپارى ژمارە (26) ى سالى (2014) بىرگەى (8) ماددەى (56) ياساى ھەئبىزاردنى پەرلەمانى كوردستان ژمارە (1) ى سالى (1992) ى ھەمواركراۋ، پالپىشت بە ماددەى (94) ى پەپىرەۋى ناوخۇى پەرلەمانى كوردستان ژمارە (1) ى سالى (1992) ى ھەموار كراۋ، داۋا لە بەرپىزان دەكەين لە لىژنەى كاتى فەرموون بۇ سەكۆى تايىبەت بە لىژنەكان، داۋا لە بەرپىز

دەستوورە پەسەند نەبوو، سىستەم نەبوو، پەرلەمانى، خالا سېيەم: دقېت بېژم ئەف كېشە لە (2013) دەو سەرى ھەلداو، كېشەيا سەرۆكايەتيا ھەرىمى و پۈستى سەرۆكى ھەرىمى، كو لەوئ وەختيدا چەندىن كېشەيا دى خۇداى، خولا سېي پەرلەمانى كوردستانى، خولا چارىي پەرلەمانى كوردستانى، سالەك و يازدە ھەيشە ئەف پەرلەمانە بەر فى پۈستى و ئەگەرا وى ھاتە پەكخستن، كو راستى ھەرىما كوردستانى ئەزموون و حوكم رانى ھاتە عەبىداركرن، پەرلەمانىش ھاتە عەبىداركرن، خودى ئەندامى پەرلەمانىش ھاتە عەبىداركرن، فى گافى ئەم ھەمى ھەست بە بەرپرسيارىيەتى دكەين بەرامبەر فى چەندى، بۆيە ھەتا كەنگى ئەم فى كېشەيا بەردەوام تەئجىل كەين، يەعنى ئەفە دوو خولە كېشەكە بەردەوام بوو، نوکە فىرەدا ھاتىە كو كېشە بەردەوام بيت تاوەكو خولا بيت، خولا پېنجى، واتە ئەف كېشەيا كو ئەف كېشەيىت سىياسىنە، ئابوورى ھەرىما كوردستانى زياتر رەنگە تەحمولى نەكەت، ژبەر فى چەندى و لە دىف ئەف ياسايە مە ئامازە پى كر ژمارە (2) ى سالى (2017)، ئەف دەسلەتە ھاتىنە دابەشكرن سەر سى دامەزراو، دامەزراوى تەشرىعى كە پەرلەمانە، دامەزراوى جى بەجى كردن بە دەسلەتە جى بەجى كردن، دەمەزراوى دادوورى، بۆيە ئەم وەكو فراكسيۆنى يەگرتووى ئىسلامى كوردستان داخازا ھەلەشادنەوى دامەزراوى سەرۆكايەتيا ھەرىمى دكەين بۇ ئەوئى كۆتايى بە فى كېشەيى بيت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز بەھزاد دەرويش، ديارە ھەلەشادنەوى ئەو دامەزراويە پىويستى بە پرۆژە ھەيە .
فەرموو مامۇستا ملا مەروان .

بەرپىز حسىن اسماعيل حسىن (مەلا مەروان):

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من لەگەل ئەو ماددەى يەكەمەدا نىم لەبەر ئەوئى ئەو ماددەيە بە پىچەوانەى ماددەى (4) ى ياساى ژمارە (1) ى سالى (2005) كە دەللى ھەلئىزاردنى سەرۆكايەتى ھەرىم لەگەل ھەلئىزاردنى پەرلەمان پىكەو ھەنجام بەرپىتن خوازيارىن ئىمە ھەلئىزاردنى سەرۆكاتى ھەرىم لەگەل ھەلئىزاردنى پەرلەمان بەرپو ھەنجام، لەبەر ئەوئى سەرۆكاتى پۈستىكى سىيادىە و ئىمە لەگەل تىبىنىمان لە شىوازى بەرپو ھەنجام ئەو پۈستە، بەلام خوازيارىن ھەلئىزاردنى بۇ بەرپىتن وە ئەو پۈستە شاغىر نەبىتن و لە ماددەى (3) دىمە سەر ئەو پرۆژانەى كە لە رابردو پىشكەش كرابوو لەبەر ئەوئى ماددەى (3) نابى قسەى لەسەر بەكەين لەوكاتە قسەى خۆم دەكەموو زۆر سوپاس .

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو ابو بكر ھەلەندى.

بەرپىز ابو بىكر عمر عبدالله:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان .

من ھەر لە ناو نيشانەكە لەگەڵ ھەلۆھشاندىنەھەى پۇستى دامەزراھەى سەرۆكايەتى ھەرىم وسەرۆكى ھەرىم نىم، و پرۆژەشى بۇ پيشكەش دەكەين لەبەر ئەھەى ئەم پۇستە پيداويستى زەرورەتى مېژووى نەى خولقاندوھ بەرھەمى دوو ئىدارەىي وئەو دۆخە نا ھەموارانەى كوردستان و حزبەكان ناى بىنەوھ دواتر بەرھەمى ريكەوتنى دوو ھىلى ستراتىجى دوو حزبى سەرەكى سىياسى بوھ وھ ئەم دامەزراھەى بە داخەوھ سازانى لەسر نەكرا ھەم لەناو پەرلەمان ھەم لەناو حزبەكان و ھەم لە لىژنەى دەستووريش، و لە لايەكى تروشەوھ ئەم دامەزراھەى بۆتە بار گرانى بۇ سەر بودجەش بە سەدان فەرمانبەرى ھەىە لەكاتىكا دەسلەتەكانىشى دابەش كراوھ وھ ئىمەش سابىقەى واشمان ھەىە (17) ولاتى جىھان سىستەمىان پەرلەمانىھەو دووانەى دەسلەتەى جىبەجىكردنیش نىھ، بۇ دەرباز بوون لە دووانەى ترسناكىەكى سولتەى تەنقىزى داوى ھەلۆھشاندىنەھەى ئەم پۇستە ئەكەين وھ ئەم پۇستە رەمىزى سەرورەى ھەرىمىش نەبووھ، بە ھىچ شىوھىەك بۆىە ئىمە ئەم پۇستە بە زىاد دەزانين وھ لە پىناو سەقام گىرى و سىياسى خولقاندنى ئاشتەواىى داواى ھەلۆھشاندىنەھەى دامەزراھەى سەرۆكايەتى ھەرىم دەكەين و پرۆژە ياساشى بۇ پيشكەش دەكەين .

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى/جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو مامۇستا ملا ھەورامان .

بەرپىز ھەورامان ھەمە شەرىف ھەمە:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خواى بەخشندەى مەرەبان، منيش لە راستىدا پشتىوانى ئەكەم لە قسەكانى براى بەرىزم مامۇستا ملا مەروان كە ئەم ماددە يەكە بەراستى رايە پر پىچەوانى ياسايىھ پىچەوانەى ياساى سەرۆكايەتى ھەرىمە ماددەى (4) كە لەویدا وەك و مامۇستا ملا مەروان فەرمووى زۇر بەروونى ھاتووھ، كە دەبى ھەم پەرلەمانى كوردستان ھەم سەرۆكى ھەرىم پىكەوھ ھەلئىزاردن بكريت، بەلام دەمەوى ئەوھش بلىم لە راستىدا بە راستى ئەسەف ئەخووزم كە ئەو پۇستە ئەگەر زۇر گرنگ و زۇر زۇر پىويست بوو بۇ ئەوھى لى ئەكرىت بۇ ئەو پۇستە بەراستى ھەمووجار ئەكرىتە ماددەىەك و مەملانىى سىياسى و اختراعى سىياسى لەسەر درووست ئەكرىت، ئەو پۇستە ئەسەفى ئەوھ ئەخووزم كە ئەسپىردى بەراستى بە مەجھولئ لە ماددەى (1) دەلى لە خولى (5) لەگەل خولى (5) ي پەرلەمانى كوردستانا ھەلئابزىردىت ھاوكات لە ماددەى (3) ي ئەم پرۆژە ياسايىھ دەلئت لەبەر رۇشناىى بنەما گشتىەكانى دەستوورى ھەرىمى كوردستان لەكاتىكا ئىمە دەستوورمان نىھ، ھەرىمى كوردستان دەستوورى نىھ، وەناشزانرىت ئەم دەستوورە كەى لە دايك دەبىت كەواتە تۇ پۇستى سەرۆكايەتى ھەرىمەت بەراستى تەعللىق كردوھ راتسپاردوھ بە شتىكەوھ

مەجھولە، ھېشتا ھەر لە داىك نەبووۋە كە ئەمە جىگەي ئەسەفە بەراستى كە ئەو پۈستە ئەوئەندە گەورە و گرنىگ بوو نەدەبوو ئەوھاي لى بىرايە لەگەل رىزم.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرموو بەھار خان.

بەرپىز بەھار عبدالرحمن محمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

خالى يەكەم: من لە عنواكەيدا پىشنىبارىكم كرد بىرى بە ياساى ھەلۋەشاندىنەوئەدى دامەزراوئەدى سەرۋىكايەتى ھەرىم.

خالى دووم: لە كۈتايى بىرگەكەيا بنووسرىت ئەنجام نادىت و ئەو دامەزراوئەدى ھەلۋەشىندىرتەوئە .

خالى سىيەم: ديارە ئىمە وەك فراكسىۋنى يەگرتووى كە لە بەرنامەى كارى خۇمانە و زۆرىكىش لە پەرلەمانتاران و زۆرىك لە خەلكى كوردستان و حزبە سياسىيەكانىش سىستەمى پەرلەمانى بە سىستەمىكى گونجاو بۇ ھەرىمى كوردستان ئەزانن، ئەگەر سىستەم بىتتە پەرلەمانى لە ھەرىمى كوردستانا ئەوكتە پىويست بە دوو دەسەلاتى جىبە جىكردن ناكات ، تەنھا يەك دەسەلاتمان بەسە و ئىمە سابىقەيەكىشمان ھەيە لە سالى (1992 تا 2005) ئەو پۈستە نەبووۋە لە ھەرىمى كوردستان كاروبارەكان رۆيشتون و ئىشكالىيەتىكىش نەبووۋە.

خالى چوارەم: ئەوئەندەى كە ئەم دامەزراوئەدى لە ھەرىمى كوردستان كىشەى خولقاندوۋە دەرھاويشتەى خراپى لىكەوتۈتەوۋە ھىندە خزمەتى بە ھەرىمى كوردستان نەكردوۋە بۇيە كۈتايى بەو كىشەى دىنىن زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرموو شكورىيە خان.

بەرپىز شكورىيە سمايل مصطفى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ديارە دامەزراوئەدى سەرۋىكايەتى ھەرىم لە رابردوودا كىشەو گرتى زۆرى بۇ ھەرىمى كوردستان ناوئە من پىم وايە يەككە لەم دوو شتانە بىرىت، يا ئەوئەتا ئەو دامەزراوئەدى ھەلۋەشىندىرتەوۋە يا ئەوئەتا ھەلۋەتاردن لەگەل پەرلەمانى كوردستان ئەنجام بدرى، لەبەر ئەوئەدى ئەنجام نەدانى پەرلەمان پىچەوانەى ھەموو پىرانسىيىك و پىرانسىيىكە، وە لە لايەكى تىرىش و پىچەوانەى ياساى ژمارە (2005) لە ماددەى (4) تەواو پىچەوانەى ئەم ماددەيە بۇيە داوا دەكەين كە يا ئەوئەتا ھەلۋەتاردن بىرىت يا ئەوئەتا ئەو دامەزراوئەدى ھەلۋەشىندىرتەوۋە كۈتايى بەم كىشەيە بەئىندىرت، نابى بسپىردىرت بە خولەكانى داھاتوو سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى /جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرموو كاك على.

بەرپىزىز على حمە صالح:

بەرپىزىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خىواي گەورە، پىشتىوانى ئەو بەشەي قىسەكانى مامۇستا مەرۋان ، كاك ئەبو بىكر، كاك بەھزاد، ئەو بەرپىزانەي تر ئەكەم كە قەناعەتياى بە ھەئوھشاندىنەھى ئەم موئەسسەسە ھەيە لە ئىستابىت ياخود لە ئايدەيەكى نىزىكا بىت ياخود لە پىرۆزەيەكى تر ھەر كە ئەم پىرۆزەيەيان ھىنا من ۋەك خۆم ۋازووى لەسەر ئەكەم ئىمە نەتىجەي بزووتنەھى گۆران ۋەك خۆمان ئەوانەي كە ئىشمان كىرەھى نەتىجەي فەكرى نەوشىروان مصطفى ھەر لە سالى (2005) ۋە ئىمە قەناعەتياى ۋابوھ كە سىستەمى پەرلەمانى بى ھەرگىز لەگەل ئەھىيا نەبووین سەرۆك لەناو خەلگا ھەئەبىزىدەيىت، لە (2009) كاندىدەمان نەبووھ ۋە ھەملەشمان بۇ ھىچ كاندىدەيىك نەكردوھ لە (2013) بە ھىچ شىۋەيەك لەگەل دىرئىكردنەھى ۋىلايەتى سەرۆكى ھەرىم نەبووین ۋە لە (2017) دا پىرۆزەيەكى جەدىمان ھەبوو ۋە ئىشمان كىرەھى تا دوا سات ۋە ئىستاش ئىشمان تيا كىرەھى سەرۆكى ھەرىم لەناو خەلگا ھەئەبىزىدەيىت ۋە ئىستاش پىمان ۋابوھ ئەمە دىرئىكراوھى ئەو پىرۆسەيە كە لە (2005) ۋە باسەم كىرەھى بە تەۋاۋەتى قەناعەتياى بە ھەئەبىزاردى سەرۆكى ھەرىم نەبووھ لەناو خەلگدا، ھەرچەندە لە مانگى (2017-11) ۋەك تاكە ھىز كاندىدەمان پىشكەش كىرەھى بۇ سەرۆكى ھەرىم ھىچ ھىزىكى دىكە كاندىدى پىشكەش نەكرد بۇ سەرۆكى ھەرىم، بەلام لەبەر ئەو رىكارانەي كۆمىسيۇن نەتىجەكەيماى بىنى، بۇيە ئىستاش پىمان ۋابوھ ھەئەبىزاردى سەرۆكى ھەرىم لەناو خەلگا كىرەھى زىاتر ئەكا ۋە كىرەھى كان ئالۆزتر ئەكا ۋەك ۋە قەناعەت ۋە مەبادىئى سىياسىي خۆشمان ھەرگىز قەناعەتياى بە ھەئەبىزاردى سەرۆكى ھەرىم نەبووھ لەناو خەلگا بەو دەسەلاتانەي كە ھەيەتى لەئىزىر لىپىچىنەھى ۋە لىپرسىنەھى نەبوھ ئەگەر لەم مەرجالەيا پىمان كىرەھى كارمان بۇ ھەئوھشاندىنەھى دەكردوھ ئىستاش دەنگدانى پىرۆزە ھەيىت دەيەكىن، بەلام ئەگەر نەشكىرەت ئەمە ستراتىژو سىياسەت ۋە بەرنامەي ئىمەيە ھەتا ھەئوھشاندىنەھى، بۇيە من پىم ۋابوھ ئىستە سىستەمەكەي جازان ئەگەر سەرۆكىك ھەبوھ ھەندى لە دەسەلاتى ھەبوھ موناھەشەمان لەسەر ئەكرد ئىستا سەرۆكى ھەرىمىشمان نىە دەسەلاتەكانىشى دابەش كراوھ ئەمە بەشىۋەيەك لە شىۋەكان لە روى سىياسىيەھى، نالىم لە روى قانۇنىيەھى لە روى سىياسىيەھى ئەمە سىستەمىكى سەد لە سەدى پەرلەمانىيە كە ئىمە تەمەنامان ئەكردوھ سوپاس.

بەرپىزىز جەفر ابراھىم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرمو كاك سۆران.

بەرپىزىز سۆران ەمر سەئىد:

بەرپىزىز سەرۆكى پەرلەمان.

لىزنەي ياساي ۋەكو ئەھى كە موتتەبەھى بووھ ناو نىشانى ھەموو پىرۆزەياسايەكى خستۇتە گەتوگۇ، بەلام ناونىشانى ئەو پىرۆزە ياسايە كە ياساي ھەئەپەساردى دامەزراوھى سەرۆكايەتى ھەرىمە نەپخستە گەتوگۇ، بۇيە من قىسە لە ناو نىشانەكەش دەكەم ، نووسراوھى ياساي ھەئەپەساردى دامەزراوھى سەرۆكايەتى ھەرىم

ئىمە لە ياساى ژمارە (2) ى سالى (2017) كە دابەش كىردى دەسلەتەكانى سەرۋكى ھەرئىمە لەۋى ۋەكو دامەزراۋە دىۋانى سەرۋكايەتى ھەرئىم ماۋەتەۋە لىرە تەنھا لە ناۋنیشانەكە وشەى ھەلپەساردن ھاتوۋە، ئەم دامەزراۋەبە بە ناۋ نیشان ھەلپەسەردراۋە، بە ناۋ نیشان ھەلپەسەردراۋە،لە ھىچ ماددەبەك نىيە كە دامەزراۋەى سەرۋكايەتى ھەرئىم بە كاملى ھەلپەسەردى، ھەلپەسەردى يانى چى؟ يانى چارەنۋوسى سەرۋكى دىۋان ئەۋ چەند بەرپۋەبەرايەتەى كە ھەبەتى ھەموو ئەۋ دىۋانەى سەرۋكايەتى ھەرئىم لەم پىرۋەيا بوۋنى نىيە، دىۋانى سەرۋكايەتى ھەرئىم بە سەرۋكى دىۋان و موئەسسەساتەكانى تىرەۋە ماۋەتەۋە، ى سالى (2017) دىۋانى سەرۋكايەتى ھەرئىم بە سەرۋكى دىۋان و موئەسسەساتەكانى تىرەۋە ماۋەتەۋە، بۋبە ئەم ناۋ نیشانە لەگەل ناۋەرۋكى ئەم ناۋە ئەم ياساىيە نايەتەۋە ، تۆ ئەللى ياساى ھەلپەساردن، بەلام لە ناۋەۋە ئەم موئەسسەسەبە ھەلپەسەردراۋە، تەنھا ھەلپەسەردن بۆ سەرۋكى ھەرئىم لەگەل خولى پىنجا ناكى و چارە نوۋسىشى لە خولى پىنجا دىۋانى ئەكرىت ،بۋبە ئەۋە رەخنەمە.

دوۋە/ماددەى يەكەم ھەلپەسەردى سەرۋكى ھەرئىم ھاۋكات لەگەل ھەلپەسەردى خولى پىنچەمى پەرلەمانى كوردستان ئەنجام ناكىت، راستە بە ياسا دەسلەتەكانى سەرۋكى ھەرئىم لە ياساى ژمارە (2) ى سالى (2017) دابەش كراۋە ئەۋ دەسلەتە دراۋە بە سەرۋكى ئەنجومەنى ۋەزىران، دىسان لىرە بە پىچەۋانەى ياساى ژمارە (1) ى سالى (2005) تا ئىستا بەركارە تۆ دىي ئەۋ دەسلەتە جارىكى تر لە پەرلەمان بە ياسا، بىرپار ئەدەى ھەلپەسەردن نەكرىت، من تەمەنام نە ئەكرە قەت ئەم پەرلەمانى كوردستانە و بەشىكى زۆر لە پەرلەمانتاران لە بوۋنى كۆمىسىۋن لە ناۋ ھۆلى پەرلەمان وتوۋيانە بۆچى ھەردوۋ ھەلپەسەردن كە بە پىي ياسا دەبى پىكەۋە بى، خولى پىنچى پەرلەمان سەرۋكى ھەرئىم دىۋانى نەكراۋە، ئىستا ئەم پەرلەمانە خۆى ئەبى بىرپار بدات، ھەلپەسەردن بكى، رەخنەم ھەبەۋ زۆر سوپاس.

بەرپىز جەمىل ابراھىم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

فەرموو حاجى كارۋان.

بەرپىز كەنەن نجم الدىن احمد (حاجى كارۋان):

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

سەدا سەد لەگەل قسەكانى كاك سۆرانم، بەلام ئەبۋايە عىنۋانى ياساكە قسەى لەسەر بكرايە بەراستى جەنابت ئىشارەتت بەۋەدا كە مەقتوعىكى تر، يا پىرۋەبەكى تر حازر بكى بۆ ھەلپەسەردنەۋە من لە جەنابتان ئەپرسم لە ھەموو ئەندامانى پەرلەمان ئەپرسم ئەۋ موئەسسەسەبە كە ھەموو تاكى كورد ئەبى شانازى بە ھەموو موئەسسەساتەكانى ئەم كوردستانەۋە بەكەين عەبىدارمان نەكردوۋە بە ھەموومانەۋە يەئنى جارىكى پەرلەمانى لەسەر داخرا، جارىكى دوۋ ئىدارەبى لەسەر درووست ئەبى، جارىكى قسە بە يەكترى ئەۋترىت ھەر جارى ئەم موئەسسەسەبە بە راستى بۆتە جىي تانەۋ تەشەر ھەموو ئەسبابەكانىش ئەۋ سىراعە سىياسىبە لىرەۋە درووست بوە، بە رەئى ئىمە يا بەرەئى من با خۆم زىاتر بلىم ئەم پىرۋەبەبە بەشىكە لە تەۋاۋ كىردى عەبىداركىردى ئەۋ موئەسسەسەبە بەراستى موئەسسەسەبەكە كە ئەبى ھەموومان

شانازی پېوه بکهین و هه مووشمان دلمان پېی خوشبیت، بیان بمینى وهکو خوی له سهر پېی خوی رابگری خاوند قه رارو برپاری خوی بى و جیې شانازی هه موومان بى و یان به یه کجاری هه لېوه شیته وه، روژیک ئەبى هه مووار بگریته وه، دووسال پهرله مانى له سهر دا ئەخرى روژیکى تر ئەبى هه لېه سیندریت، یانى چى هه لېه سیندریت؟ تو موونه سه سه یه که کامل صلاحیاتی خوی هه یه جاریکى تر هه ل ئەسپردریت جاریکى تر ئەبى دانیشتنى بۆ بکهینه وه بۆ هه لوه شانندنه وه ئى باشه بۆ وای لى بکهین، ئەو موونه سه سه یه یه عنى ئەگەر نیشمان پنییه و کارى نهماوه ئیشى خوی ته و او کردووه سیستهم سیستهمى پهرله مانیه دسه لاته کانی ته وزیع بوه با هه لى وه شینینه وه ئیتر که هه ل ناوه شیندریته وه ئەو هه لېه ساردنه ئەوه نده دى تر له شه حنى ئەو موونه سه سه یه که م ئەکاته وه به راستى، سوپاس.

بهريز جعفر ابراهيم ئيميني/ جيگري سهروكي پهرله مان:

فهرموو كاك ئارى.

بهريز ئارى عبداللطيف مولود:

بهريز سهروكي پهرله مان.

راستى له سهره تاوه تيبينيه كم هه يه له سهر بهرنامه ي كار دووينى سيفه ي ئيستعجال درا به دوو پرؤزه ئەم پرؤزه يه ئەمرؤ هه لېه ساردنى دامه زراوه ي سهروكايه تى هه ريم، وه ياساى به گريدانى خانووبه ره، ئەوه ي يه كه م له ئەمرؤدا هه يه، به لام ئەوه ي دووه م نيه، تكايه وه لامان ئەويت. بهريز سهروكايه تى پهرله مان ئيمه وهك فراكسيونى بزوتنه وه ي ئيسلامى سه باره ت به م پرؤزه يه مادده ي (1) به فيعلى دزى هه لېه ساردنى دامه زراوه ي سهروكايه تى هه ريمين له گه ل ئەوه ين بۆ (9-30) هه لېه زاردنى ئەمسال هه لېه زاردنى بۆ بگرى فهرموو كى كانديدى ده بى با بيى، پاشان بهريزان ئەم دامه زراوه يه شه رعيه و سيستهمى كوردستانيش سهروكايه تيه نهك پهرله مانى، له ئيستادا راسته دسه لاته كانى سهروكي هه ريم دابهش كراوه به ياساى ژماره (2) ي سالى (2017)، به لام له پاش (9-30) فهراغى ياساى درووست ئەبى پيوسته پهرله مان برپار بدات له (9-30) دا هه لېه زاردنى سهروكايه تى هه ريم بگرى خالىكى تر من تيناگه م ريگريه ك هه يه بۆ ئەوه ي هه لېه زاردنى سهروكي هه ريم نه گريته؟ بويه ئيمه دزى ئەم مادده يه ين سوپاس.

بهريز جعفر ابراهيم ئيميني/ جيگري سهروكي پهرله مان:

فهرموو ماموستا غه ريب.

بهريز غه ريب مصطفى حمه خان:

بهريز سهروكي پهرله مان.

سهره تا داوا ئەكه م ئەو وشه ي كاك به هزاد كه سهره تا وتى دهنگ دهرچوو بؤناوى پيكه نين داوا ئەكه م له ناو پرؤتوكول بسردرته وه . به نيسبه تى پؤستى سهروكايه تى هه ريم كه ئيستا ئەبيستريت هه لېه سيندريت، ئيمه دوايى پهرله مانمان هه لېه زارد (13) سال ئەم ولاته پهرله مان و حكومه تى هه بوو پؤستى سهروكي هه ريميش نه بوو ولاتيش ئەچوو بهريوه وه هيج كيشه يه كيش نه بوو دواچار له (2005) هه لېه زاردن كرا

پۆستی سەرۆكايەتى ھەرىم داھینرا، ياسا لەگەڵ دانرا، ئەبوو ھەر چوار ساڵ جارێ لەگەڵ پەرلەمانى كوردستان ھەلبژێردرێ، ئەو ھەبوو لە دوو ھەمین خولى ھەلبژاردنى پۆستى سەرۆكى ھەرىم كە خولى سېيەمى پەرلەمانى ئەكرد ئەو كېشەيە درووست بوو كە لاى ھەموومان روونە، چارەسەرى كاتى بۆ دۆزراپەو لە پەرلەمانى كوردستان، ريشەيى نەبوو، لەبەر ئەو لە دۆخى خراپ تىپەپىنرا و گەيشتە خولى چوارەمى پەرلەمان، خولى چوار ھاتە پيش ئىستا لە كۆتايى خولەكەين، لەو خولە ئاريشەيەكى خراپ بەھۆى ئەو پۆستەو بەرۆكى ھەم لايەنە سىياسەكانى گرت و كيشەى زۆرى دروست كرد، ئەو سازان و نەسازانەى نىوانى لايەنە سىياسەكان، روونە نەتوانرا چارەسەر بكرى، سەرەنجام پەرلەمانى كوردە قوربانى، سەرەنجام ئەو پەرلەمانە گەيشتە ئەو ئەنجامەى دەستەلاتەكانى سەرۆكى ھەرىمى دابەش كرد بەسەر (3) دەستەلاتەكەى تری كوردستان، ئىستا بە فيعلى نەشماو و ھىچيش نەبوو، تەك ئەكەم لە دەستەى سەرۆكايەتى پەرلەمان و پەرلەمانتارە بەرپزەكان و لە فراكسيونەكان خولى سى ئەو كيشەى سپارد بە خولى چوارەم، لە خولى چوارەم وەكو ئەلغامىك تەقيەو پيمان، ئەو ھى لىكەوتەو كە ئەزانين ھىستان ھەر برينى لايەنە سىياسەكان ھىستان تىمار نەبوو، ئىستا لە خولى چوار ئەم گرى پيشكەيەك دەستمان بۆ برد بيكەينەو نىنو كەكانمانى ھەلكيشا، گرى دەستمان خستە ددان ددانەكانيشى ھەلكيشا، ئەجەبە گرى پيشكەيەك كە ئەو ھالمان بى بە دەستىو نەكرابىتەو؟ خولى سى سپاردىتتى بە چوار، چواريش ديسان بىداتە خولى پينجەمى پەرلەمان كە لە داھاتوى نزيك ھەلبژاردنى بۆ ئەكرى، بۆيە ئەو كيشمە كيشمە بەو جۆرە ھەر بەردەوام ئەبى، و ئەو مىللەتە بەو جۆرە لەسەر پى خوى ناوەستى، و خىر لە خوى نابىتتى، بۆيە پشتىوانى راكەى بەرپز مامۇستا (ھەلەدنى) ئەكەم لە نزيكترين كات پرۆسەى بۆ پيشكەش ئەكەين، تايبەت بە ھەلەشانەو ھى پۆستى سەرۆكايەتى ھەرىم، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيمىنى/ جيگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەو ھى (جەلەت نىسان) ئەو ھى بە ئەكيد ئەسرىتەو، فەرموو ئەبو كاروان.

بەرپز عبدالرحمن فارس عبدالرحمن:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من لەگەڵ ئەو ھەلبژاردنى سەرۆكى ھەرىم و پەرلەمانى كوردستان پىكەو ئەنجام بدرى، ئەبوايە كارى جديمان كردبوايە بۆ ئەنجامدانى ھەردوو كى، ھەم سەرۆكى ھەرىم و ھەم پەرلەمان، پىويستە ريز لە ياسا و ئىستىحقاقاتى زەمەنى و ديموكراتى بگرين، بەشيكى تر، ئيمە پيمان وايە ناكرى لەسەر كەموكورى و كارى رابردو دامەزراو ھىك لە ھەرىمى كوردستان نەھيلين، ئەو كارىكى باش نىە، گەرانەو ھى ھەرىمە، ھەتا فيدرالى لە ھەرىمى كوردستان ھىچ بەھاي نامىتتى، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيمىنى/ سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو سھام خان.

بەرپز سھام عمر قادر:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

تېببىيەت مەن ھاتىە گوتن ل بەشیک ئاخافتنا مامۇستا (بەھزاد و ھەلەدنى) پىشتىگىريا تېببىيەت وان دكەم، ديسان بېژم وەكى پىرسىار چ حاجات بۇ فى وى ھەيە کو بىت ھەلپەساردن؟ پىشنىارا درووست ئەوھيە کو بىتە ھەلپەشاندىن، دابەش کرنا فى دەستەلاتە کەواتە حەجەت وى نەمايە، پىم سەيرە کو پىرۆژە ب نافی ھەلپەساردنى بەيتە پىشکەش کرن، ژ بەر ھەندى حەتا مادىت فى پىرۆژە ياسا بۇ نمونە ماددى (3) ھەر بۇ رووژاندنا زەينى ئەندامان بېژم دىبىژىتن (پىويستە خولى پىنجەمى پەرلەمانى کوردستان لە ژىر رۇشنايى بنەما گىشتىەکانى دەستوورى ھەرىمى کوردستان) ئايا خولا پىنجى يا پەرلەمانى کوردستانى ئەو دىرابت بۇ دروست کردنا دەستوورى؟ چىستەكى وسا ھەيە؟ بنەمايەك بۇ ھاتىە دانان؟ ژ بەر ھەندى ژى نە رۇشنا نە بۇ موستەقبەلى نە بۇ نوکە ژين ژ بەر ھەندى ببیتە ھەلپەشاندىن دبیتە موعالەجە، ئەگەر پىويستەکا دى ھەبوو بۇ فى بابەتى دىت خولا پىنجى پەرلەمانى موعالەجا بکەت، ئەز وەكى ئەندامەکا فراکسىونا يەگرتوو پىشتىگىريا وا دكەم، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جىگىرى سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، بۇ ئەوھى ئەو پىرسىارە زياتر دووبارە نەبىتەو وەلامىك لەلايەن بەرپز دىکتۆرە فالاً، فەرموو، دوایى وەلام ئەدەى؟ باشە، فەرموو كەژال خان.

بەرپز كەژال ھادى ھقى:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

مەن پىشتىگىرى ھەموو راكانى ئەندامانى فراکسىونى يەگرتووئى ئىسلامى کوردستان ئەكەم كە باس لە ھەلپەشاندىنەوھى ئەو پۇستە ئەكرى، لە كاتى خۆى دا و لە خولى سىيەمى و چوارەمى پەرلەمانى کوردستان ئەو پىرسە سازان و رىكەوتنى لەسەر نەكرا، كەچى ئىستا ھەر رۆژە بە ناوى پىرۆژەيەك باس لەو دامەزراوہ گىرنگەى ھەرىمى کوردستان ئەكەن، ئەو موئەسەسە بۇ ئەوھى بەھىز بىتەوہ گىرنگە دوای دەستوور ھىز بۇ ئەو موئەسەسەيە بگەپتەوہ، بۇيە لە ئىستا ئىمە داواى ھەلپەشانەوھى ئەو دامەزراوہيە ئەكەين، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگىرى سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك فرست.

بەرپز فرست صۇفى على:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سەبارەت بە ناونىشانى ياساكە پىشتىگىرى راکەى بەرپز (سۆران) و ئەوانەش كە پىشتىگىريان کرد، بۇيە پىشنىار ئەكەم ناونىشانى ياساكە بەو شىوہيە بىت (ياساى دىرپژە دان بە كارکردنى ياساى دابەش کردنى دەستەلاتەکانى سەرۆكايەتى ھەرىم بەسەر دامەزراوہ دەستوورىيەکان)، پىم وايە ئەو عىنوانە لەگەل

ناوەرۆكەكەشى ئەگونجى، و لە وشەى (هەلپەساردن) پىش دەربازمان ئەبى، خالى دووم، ئەنجام نەدانى هەلپەساردنى سەرۆكايەتى هەرىم لەگەل هەلپەساردنى سەرۆكايەتى پەرلەمانى كوردستان بەهيج شىوئەك بە ماناى بى بايەغ كردنى ئەو دامەزراوئە نىيە، كە لە ماوئە (2005) تا (2017) دستكەوتى زۆرى بۆ هەرىم بەدەست هينا، چ لەسەر ئاستى دبلۆماسى و چ لەسەر ئاستى شەرى تىرۆر و چ لەسەر ئاستى مافى چارەنووسى گەلى كوردستان، بۆيە ئىمە كە ئىستا زروفىكى سىياسى هاتۆتە پىش، پىشترىش رامانگەياندا ئىمە لەگەل تەوافوقىن لەسەر ئەو بابەتە، و ئىمە لەگەل سىستەمى پەرلەمانىن، بەلام ديسان ئەكيد ئەكەينەوئە ئىمە لەگەل هەلپەساردنى سەرۆكى هەرىمىن لە ناو خەلك، پىشمان وايە ئەو بە هيج شىوئەك پىچەوانەى سىستەمى پەرلەمانى نىيە، بەلام لە هەمان كاتىش جارىكى تر جەخت لە تەوافوق لەسەر ئەو بابەتە ئەكەينەوئە، بۆيە بە هيج شىوئەك كە ئەو پەرلەمانە هۆى ياساى سەرۆكايەتى هەرىمى داناو، هەر ئەو پەرلەمانەش ئەتوانى بىت بە هەمان سىغە تەعدىلى ياسا بكات، يان ياسايەكى تر دەربكات ئەو ياسايە رابگرىت، و بە هيج شىوئەك پىچەوانەى يەكتر نىن، و تەئكىدى ئەو ئەكەمەوئە ئەنجام نەدانى هەلپەساردنى سەرۆكايەتى هەرىم بە ماناى ئەو نىيە كە ئەو موئەسسەسە، موئەسسەسەيەكى گرنگ نەبووئە لە ماوئە رابردوو، بەلكو دەستكەوتى گەورەى بۆ ئەو مىللەتە هيناوئە.

بەرپەز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك دلير.

بەرپەز دلير مصطفى حسن:

بەرپەز سەرۆكى پەرلەمان.

خۆش بوو ياساكان وەك خۆيان جى بەجى بكرىن، وەك ولاتە پىشكەوتووئەكان، بە تايبەتى هەلپەساردنەكان، هەرچەند لاى ئىمە هەلپەساردن ئامانج نىيە، تەنيا سەندوقى هەلپەساردن ئامانج نىيە، ئامانج ديموكراسىيە، سەندوقى مېشكەن هيج لە فراكسىۆنەكان و حيزبەكان لە هەرىمى كوردستان كارى جدى نەكردووئە، لە هەرىمى كوردستان تا ئىستا بە فراكسىۆن و حيزبىشەوئە هەموومان لە يەكتر ئەترسىن، يەكتر بە زىاد ئەزانىن، سىياسەتى دەرکردنى يەكتر پەپرەو ئەكەين بە داخەوئە، تا ئىستا عىلاقاتى هەموولايەكان عىلاقاتى شەراوىيە، ئەبى هەولدىن لە دۆخى شەپەرەو بچىنە دۆخى تر، يەكتر بە زىاد ئەزانىن، بەو شىوئە كارکردنى ئىستا ئەزانىن و گەلىش ئەزانى شكست بەرەم دى، لە ناخى هەموو شەرى بەردەوام هەيە، هەمىشە لە تۆلە ئەگەرپىن، ئەو دونيايەش بە خەيال دروست ناكرى، بەهەشت بە خەيال دروست ناكرى، هەر ئىستا هەموومان قەيرانى متمانەيىمان هەيە بۆيە بەراى ئىمە دامەزراوئە سەرۆكايەتى هەرىم گرنگ و تايبەتمەندى خۆى هەيە، رەمزى هەرىم و نىشتىمانى هەرىمە، بەلام لەچوار سالى رابردوو و پىنج سالى رابردوو بەهۆى بوونى جىاوازى و بۆچوون و ناكوكميان نەمانتوانى بگەينە رىگە چارەى باش، ئەتوانم بلیم ئەو خولەى پەرلەمان لە چارەسەر كردنى ئەو پۆستە و ئەو دامەزراوئە گرنگە بۆى نەهاتووئە، هيجمان بۆ نەكراوئە، لە لاوازيەوئە كە ئەيسپىرىن بە خولى تر، بۆيە ئىمە وەك فراكسىۆنى يەكىتى وپراى جەخت

کردنەو ەبۇ ھەمواری یاسای سەرۆکایەتی ھەرێم کە مەبدەئى یەكیته سیستەمی پەرلەمانی تەواو، تا یەکلایى بوونەو ەئەو كیسهیه ئەو پرۆژەیه بە ریگا چارهى مامناوهندى و باش ئەبىنن، بۇ ئەو ە كیسهكان فۆلتر نەبى و فرسەتێكى باشتر بى ئىنشالە لە خولى ئابندە یەکلایى بكیەینەو، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینكى / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو ئامینە خان.

بەرپز ئامینە زکری سعید:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتگیریا بەرپز دکتۆر (فرست) ئەكەم، ئەز پىشنيار ئەكەم ببیته یاسا ھەموارا ئیكى ژمارە (2) ی سالأ (2007)ئى، ماددەئى ئىكیش بىته راست كرن ب دوو شىوان دامەزراو ە سەرۆكایەتی ھەرێم ھەلپەسێردى، و ھەلباردن لە دەقى پىنجەم تۆمار بكەین، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینكى / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، لە كۆتایى مامۆستا عبدالرحمن فەرموو.

بەرپز عبدالرحمن على رضا:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەزانين ئەو پرۆژەیه بۆچى ئىستا ھاتۆتە بوون، زۆر باش ئەزانين لە سالانى رابردوو چەند فراكسيۆنىك پرۆژەمان ھەبوو ەبۇ ھەمواری یاسای سەرۆكایەتی، بەلام سەرکەوتوو نەبووین تییدا، بۆیه ئەو پرۆژەیه ھاتۆتە بوون، دوو، ئیمە کە ئەو پرۆژەیهمان ئاراستە کردوو ە بە پرۆژەى فراكسيۆنى گۆران ھەژمار ئەكرى، بەراستی ھۆكاری ئەو ە لە ئىستا ئەلئى ھەلپەساردن جیاوازه لەگەل ھەلۆشەنەو، ئیمە قۆناغ بەندیمان بۇ کردوو، كاك (على) قسەكانى كرد، پىشتیوانى قسەكانى ئەكەم، لەو قۆناغە داواى ھەلپەساردن ئەكەین، بۆیه داوا ئەكەین ھەر فراكسيۆنىك لەو فراكسيۆنانەى لە پەرلەمانى كوردستانە و ژمارەمان (17) فراكسيۆنە لەوانەى یەك كورسیان ھەیه تا ئەگاتە گەورەترین فراكسيۆن پرۆژەى ھەیه بۇ ھەلۆشەنەو ە سەرۆكایەتی ھەرێمى كوردستان، ئیمە وەكو فراكسيۆنى گۆران پىش خۆیان واژوو ە ئەو پرۆژە یاسایە ئەكەین، دوو، ئەزانين دەستەلاتەكان كە دابەش كراو ە بەپىی یاسای ژمارە (2) ی سالى (2007) بەسەر دامەزراو ەكان، لەو ەش كەمووكورتى زۆر ھەیه، بەجۆرىك بە سازان لە نیوان چەند فراكسيۆنىك ئەو ە حالەتە كراو ە، بۆیه ئەكید ئەكەم ەو ە ئیمە لە قۆناغى ئىستا داواى ھەلپەساردن ئەكەین، لە قۆناغى داھاتوو ە خۆمان یان ھەر فراكسيۆنىكى تر پرۆژەى ھەبى بۇ ھەلۆشەنەو ە ئەو دامەزراو ەیه ئیمە پىش خۆیان واژوو ە ئەكەین، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینكى / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو لیژنەى یاسایى.

بەرپىز د. قالا قەرىد:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

سەبارەت بە عىنۋانى ياسا كە بېگومان عىنۋان ئەگەر بىخوئىندىرئىتەوۋە يان نەخوئىندىرئىتەوۋە لەگەل ماددەى يەك ئەخىرئىتە بەرباس و گىتوگۇى بەرىزان ئەندامان، ياسا ھەلپەساردنى ياسا دەمەزراوۋى سەرۋكايەتى ھەرىم وەكو ياسايەكى مۇستەقىل ھاتوۋە، ئىمە لىرە وەكو پىرۇژە ياسا ھەموار نەھاتوۋە، بەلگو وەكو ياسايەكى مۇستەقىل ھاتوۋە، لەبەر ئەوۋە ئەگەر پىرۇژەى ھەموار بووايە باسما لە ياسا دابەش كىردنى دەستەلاتەكان ئەكرد و ئەو عىنۋانەمان دائەنا كە پىشنىار كرا، بەلام بە نەزەرى ئىعتىبار وەدرمان گرتوۋە كە دامەزراوۋى سەرۋكايەتى ھەرىم نەبى و ياسا ھەلپەساردنى پۇستى سەرۋكايەتى ھەرىمە لە جىگەى دامەزراوۋەكى، ئەوۋە خالى يەكەم، خالى دوۋەم، باس لە دىوانى رىئاسەى ھەرىمى كوردستان كرا، دىوانى سەرۋكايەتى ھەرىمى كوردستان ياسا تايبەت بە خۇى ھەيە، و لە ياسا دابەش كىردنى دەستەلاتەكانىش وتوۋمانە بەردەوام ئەبى لە كارگىرى و دارايىەكانى خۇى، يەعنى ھىچ تەناقوزىك نىە، خالى سىيەم كە ئەمەوى روون كىردنەوۋى لەسەر بەدەم ئەوۋە بوو كە بەشىكى زۇر لە ئەندامان باسى تەناقوزىان كىرد لە نىوان ماددەى يەك و ماددەى چوار لە ياسا سەرۋكايەتى ھەرىم ياسا سالى (2005)، ھىچ تەناقوزىك لە نىوانىان نىيە، چونكە ھەردوۋكىان ياسان و ھەردوۋكىان لە يەك مەرتەبەى ياساين، واتە ئەو ياسايە ھەموارى ئەو ئەكاتەوۋە، ئەو ياسايە ئىلغاي ئەو ماددەيە ئەكاتەوۋە كە لە ناو ياسا سەرۋكايەتى ھەرىم دايە، ئاسايە، ھىچ پىچەوانەى يەكن، ھىچ تەناقوزىك روونادات، لە خالى تر باس لە ھەلۋەشانەوۋى سەرۋكايەتى ھەرىم كرا، بەرىزان وەلامتان دايەوۋە، پىويستى بە پىرۇژە ياسايە و پىويستى بە نووسىنى راپۇرتە، بابەتىكى جىاوازە لەگەل ئەوۋە ئەمپۇ موناقتەشە ئەكرى، لە خالى تر باس لە نىزامى پەرلەمانى و لە سولتەى تەنقىزى كرا، لە نىزامى پەرلەمانى مۇتەبەعە، سەرۋك ھەبى و سەرۋكى ئەنجومەنى وەزىرانىش ھەبى، يەعنى ھىچ ھىنىكى نىە لەگەل نىزامى پەرلەمانى، ئەكرى تەنيا سەرۋكى ئەنجومەنى وەزىران بى، ئەكرى سەرۋك و سەرۋكى ئەنجومەنى وەزىران بى، عىراق بە نەمۇنە نىزامى پەرلەمانىە و سونائىە سولتەى تەنقىزىشى ھەيە، باس لە ھەلپەساردنى سەرۋك كرا لە ناو خەلك و پەرلەمان، ئەویش پەيوەست نىە بە نىزامى پەرلەمانى، چونكە سەرۋك لە نىزامى پەرلەمانى ئەكرى بە شىوۋەى موباشىر ھەلپەساردى، و ئەشكرى لە ناو پەرلەمان ھەلپەساردى، ھەردوۋكى كارىكى وارىدە، چونەوۋە سەر ماددەى (3)، ماددەى (3) لە كاتى خۇى گىتوگۇى لەسەر ئەكەين، پۇستى سەرۋكايەتى ھەرىم باس لە زەرورەتى كرا، بېگومان پىويستى سەرۋكايەتى ھەرىم تا ئىستا وەكو رەمىك تەمسىلى سەرورەى ئەو ھەرىمە ئەكات، لە تەمسىلى دىبلۇماسى ئەو ھەرىمە دەورى ھەبوۋە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، سى خالى نىزامى ھەيە دواتر دەرەفەتتان ئەدەمى، ئىستا بەرىز دىكتۇرە بەھار قەرموو.

بەرپىز د.بەھار محمود:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە دامەزراۋى سەرۆكايەتى ھەرىم لەبەر ئەۋەدى لە روۋى سىياسىيەۋە كېشەى زۆرى بوۋە، بۇيە بۆچۈنەكان تەنيا لە بۆچۈنى سىياسى كۆ ئەبىتەۋە، ئەگەرنا پەرلەمان دامەزراۋىيەكە ياسا دەرئەكات، ياساش تەنزىمى مۇجتەمەع ئەكات، تۆ ۋەرە سەيرى ھەلئىزاردنى خولى داھاتوۋى پەرلەمان بىكە، ئەگەر ئىمە ئەۋ ھەلە دانەنئىين ئەكەۋىنە فەراغىكەۋە، لەبەر ئەۋەدى ياساى دابەش كىردنى دەستەلاتەكان ئەلئى ھەتا خولى پىنچەمى پەرلەمان، ئەى لە دواى خولى پىنچەمى پەرلەمان كى موومارەسەى ئەۋ دەستەلاتە ئەكات؟ كەۋايە ئەكەۋىنە فەراغىك، بۇيە پىۋىستە لەسەر پەرلەمانى كوردستان ۋەكو چۆن ئەۋكاتەش پىۋىستى قانۋونى بوو كە پەرلەمانى كوردستان تەنزىمى مۇجتەمەع بىكات، تەنزىمى ئەۋ دامەزراۋانە بىكات، لەبەر ئەۋەدى دەستورمان نىيە ئەبى بە ياسا بىكات، لە ئىستاش پىۋىستىيەكە ئەبى بىكى، ئىمە سوورين لەسەر ئەۋ پرۇژەى پىشكەشمان كىردوۋە بۇ گۆرپىنى سىستەم بەجۆرئىك پەرلەمانى بى كە سەرۆكى ھەرىم لە ناۋ پەرلەمانەۋە ھەلئىزاردى، بەلام ئىستا كە ناكى بۇيە ئىمە ئەلئىن ھاۋكات لەگەل خولى پىنچەمى پەرلەمان سەرۆك ھەلئىزاردى، چۈنكە ئەگەر ھەلئىزاردى لە ناۋ خەلگەۋە ئەبى، بۇيە ئەۋە خزمەتە بەۋ چەند لايەنە پىشكەشمان كىردوۋە لە پىشتىر، سەبارەت ئەۋەدى كە ئەۋ بابەتە پىچەۋانەى ماددەى (4)ە لە ياساى ئەۋە (اللاحق ىنسخ السابق)، ۋەك دىكتۇرە فالاً وتى لە يەك مستەۋان، ھىچ كېشەى تىدا نىيە، سەبارەت بە عىنۋان ناتۋانين عىنۋانى ئەۋەدى بەدەينى درىژەدان بە ياساى دابەش كىردنى دەستەلاتەكان، چۈنكە ئەۋ ياسايە تەنيا ھۆكىمى درىژەدان بەۋەدى تىدا نىيە، دوو ھۆكىمى تىرى تىدايە، ھۆكىمى يەكەم ئەۋەيە كە ھەلئىزاردى يەكەم، كە ھەلئىزاردەكە ناكى، دوۋەم، سىپاردوۋمانە بە خولى پىنچەم، ۋ باس لەۋەش كىرا كە سىپىدراۋە بە مەجھول، ئەۋە لە ماددەى (3) باسى ئەكەين ئەۋ مەجھولە چاك ئەكەين، ۋايە، ئەبى چارەسەر بىكى ئەۋەدى كە دەستورە، سەبارەت بەۋەدى كە سىستەم نەبوۋ بە پەرلەمانى دوۋبارەى ئەكەمەۋە كە ئەلئىين ھەلئىزاردنى سەرۆكايەتى ھەرىم ھاۋكات لەگەل ھەلئىزاردنى خولى پىنچەم ئەنجام نادرئ، مەبەست لەۋەيە بۇ ئەۋەدى لە ناۋ خەلگەۋە ئەنجام نەدرئ، بۇيە ئەۋە خزمەت بەۋە ئەكات، ئەتۋانين لە عىنۋانەكە بلئىين ياساى ھەلئىزاردنى پۇستى سەرۆكايەتى ھەرىم، بەلام ناتۋانين بىكەينە ئەۋەدى كە درىژ كىردنى كاركىردن بە دابەش كىردنى دەستەلات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموۋ كاك فەمان.

بەرپىز فەمان فىصل سلیم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەموو ئەۋ قسانەى لەلایەن ئەندامانى بەرىز كىرا بەتايبەتى لەسەر خالى يەكەم ۋ عىنۋانى پرۇژە ياساكە من لە دوو نوقتە ئەبىنەم، لايەنئىك داۋاى ئەۋەدى ئەكىرد كە پۇستەكە بەيەكجارى ھەلئەشپتەۋە، ئەۋەش

ھەم بەرپزتان و ھەم ئەندامانى تىرى لىژنەى ياساىى وەلامىان دايەوۋە كە وەلامىكى زۆر دەقىق و قانۋونى بوو، ئەوۋە پىۋىستى بە پرۆژەيەكى ياساىى سەربەخۇ ھەيە كە داواى ھەلۋەشاندىنەوۋى ئەو دامەزراوۋە بىكات، چۈنكە لە ياساى تىرىش ئەو دەستەلاتەمان تەوزىع كىردوۋە، تەنیا مەتەواى ئەو پرۆژە ئەوۋەيە كە ھەلپزاردن بۇ ئەو مۇئەسسەسەيە ئەنجام نەدرى، نوقتەى تر پىشتىوانى لە قسەكانى بەرپز دكتور (فرست) ئەكەم، چۈنكە ئەلپن ئەو ياسايە پىچەوانەى ياساى ژمارە (2) ى سالى (2017) يە، من خۇم لە رووى ياسايەوۋە ئەوۋە نابىنم پىچەوانە بى، بەلكو قسەكەى دكتور (فرست) لەسەر عىنۋانەكە زۆر دەقىقە كە ئەوۋە بىكرىتە ياساى كاركردن بىبە ياساى دابەش كىردنى دەستەلاتەكانى سەرۋكايەتى ھەرىم، چۈنكە لەوئى وتمان ئەبى ھەلپزاردن لە خولى پىنچەمى پەرلەمانى كوردستان ئەنجام بىدرى، بەلام لىرە ئەلپن ھەلپزاردنى بۇ ئەنجام نادىر، كەوايە لەوئى مۇئەسسەسەى سەرۋكايەتى ھەرىم ھەلپەساردوۋومانە، لىرەش تەنیا ئەلپن ھەلپزاردنى بۇ ئەنجام نادىر، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، خالى نىزامى، فەرموۋ كاك دكتور شىركۆ.

بەرپز د. شىركۆ حمە امىن:

بەرپز سەرۋكى پەرلەمان.

عىنۋانەكە پىۋىستە وەكو خۇى بىروات، ياساى ھەلپەساردنى دامەزراوۋى سەرۋكايەتى ھەرىم، لە راستى ياساى مەسەلەى دىوانى سەرۋكايەتى ھەرىمىش بەرمەبنای ياساى ژمارە (1) دانراوۋە، يەعنى تۇ جارى دامەزراوۋەكە ئىنجا رىكخستى دىوانى سەرۋكايەتى ھەرىم، بۇيە پىۋىستە چارەنوۋسى ئەو دىوانە و فەرمانبەرەكانى و بەرپوۋەبەرايەتەكانى و ھەموو ئەوانە يەكلایى بىكرىتەوۋە، ناكىر تۇ پۇستەكەت نەبى و بەلام دىوان ھەبى و كاروبارى سىياسى بىكات بۇ ئەغزازى تر بەكار بەپنرى، بۇيە ئەبى عىنۋانەكە وەكو خۇى بىروات، لەگەلشى چارەنوۋسى فەرمانبەرەكان و بەرپوۋەبەرايەتى و مۇئەسسەسەكە يەكلایى بىكرىتەوۋە، بۇ ئەوۋەش بۇ مەبەستى تر بەكار نىت، و ئەسل ئەوۋە بوو ھەلپزاردن كرايە، ياساكان وەكو خۇى جى بەجى كرايە لە ھەرىمى كوردستان.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

ئەو قسانە كراوۋە، سوپاس.

بەرپز د. شىركۆ حمە امىن:

بەرپز سەرۋكى پەرلەمان.

بەلام ئەو قسەى كاك (دلپىر) وتى چارەسەرىكى مامناوۋەندىيە، بەلى وايە، بەھىچ جۇرىك پىۋىست ناكە عىنۋانەكە بىگۇرپى، ئەسل ئەوۋەيە چارەنوۋسى مۇئەسسەسەكەش لەگەلى يەكلایى بىكرىتەوۋە، بىگومان ھەموۋشمان دىفاع لە سىستەمى پەرلەمانى ئەكەپن كە سەرۋك لە ناو پەرلەمان ھەلپزىردىر، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى- جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، ھەرچەندە ئەو رەئى تازە بوو، خالى نىزامى نەبوو، ئەوۋى تر داوا ئەكەم خالى نىزامى بى،
فەرموو كاك على.

بەرپىز على حمە صالح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ليژنەى ياساى تەنيا ماددى يەكەمى خويىندەۋە، واتە ئەۋەى وتى موناقتەشەى لەسەر ئەكەين وتى ماددى
(1)، نەبوت عىنوان، جا دكتورە (فالا) شەرح كىرد، دوو، ئىمە بە زانىنەۋە وتوومانە ھەلپەساردنى
دامەزراۋە، بۇ؟ دەمەزراۋەى سەرۋىكايەتى ھەرىم دامەزراۋەىكى سىياسىيە، كەوايە تۆ ھەلپەسەرى لە
كاروبارى سىياسى، ناكىرئ بەس سەرۋىكى ھەرىم ئەبى كاروبارى سىياسى بىكات؟ ئىتر سەرۋىكى ديوان يان ھەر
بەرىزىكى تر كاروبارى سىياسى بىكات، دكتور (شېركۆ) جوانى شەرح كىرد، لەگەل نان بىرېن و فەسل كىردنى
كەس نىن، بەلام ئەكرئ ديوان ئىشى ئىدارى و مالى خۆى بىكات، نەك بى و كاروبارى سىياسى بىكات، بۇيە
ئىمە مەبەستمانە دامەزراۋەى سەرۋىكايەتى ھەرىم ھەلپەسەرىن بۇ ئەۋەى ھىچ بەرىزىك بە ناۋى
دامەزراۋەى سەرۋىكايەتى ھەرىمەۋە كاروبارى سىياسى نەكات، و ئەم عىنوانە بە ئاگاي ئىۋە دىارى كراۋە،
سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك سۆران.

بەرپىز سۆران عمر سەيد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بەرپىز سەرۋىكى ليژنەى ياساى پىشنىارىكى تەرح كىرد لە ھىچ رايەك لە راكانى ئەندامان نەھاتوۋە، من
قسەم لەسەر ئەۋە بوو كە وشەى (ھەلپەساردن) وتبوۋى دامەزراۋەى سەرۋىكايەتى ھەرىم ئەكەين بە
سەرۋىكى ھەرىم، ئەگەر وابى تەۋاۋى ناۋەرۋىكى ئەۋ پىرۋزەيە ئاراستەكەى ئەگۈرېن، بۇيە داوا ئەكەم گىفتوگۇ
لەسەر ئەم راپۋرتە و پىرۋزە ياسايە رابگىرى، چونكە ھەموو مەجرى پىرۋزەكە گۇرا، بۇيە داوا ئەكەم چۆن
بە پەلە پەل ئەم راپۋرتە ئەمادە كرا، ئەگەر دامەزراۋەى سەرۋىكايەتى ھەرىم بىكرئ بە پۋستى سەرۋىكى
ھەرىم ھەموو پىرۋزەكە عەكس ئەبىتەۋە، ئەۋانەشى پىشكەشيان كىردوۋە ئەتوانن قسەى خۆيان بىكەن،
سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك حاجى كاروان.

بەرپز كنعان نجم الدين احمد (حاجى كاروان):

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

دابەش كردنى دەسلەت بەپىي ياسا تەعتىل نەبوو تا تۆ لىرە درىژەى پى بىدەيتەو، لەبەر ئەو ئەو رايە وازنام جىگەى نابىتەو.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو دكتورە فالاً دارشتنەووى كۆتايى ئەم ماددەيه.

بەرپز د. فالاً فەرىد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە لە ياساى دابەش كردنى دەسلەتەكان بە وازىجى وتوومانە ديوانى سەرۆكايەتى هەرىم تەنيا كارى ئىدارى و مالى ئەكات، واتە گۆرپىنى دامەزراو بە پۆستى سەرۆكايەتى هەرىم نە لە فەتواى ياساكە ئەگۆرپ، نە لە ماناى ئەگۆرپ، نە دەسلەتەش ئەدات بە ديوانى سەرۆكايەتى هەرىم لەووى زياتر كە ياساكە پىداو، ياسايەكى موستەقىلى هەيه، لە ناو ياساى دابەش كردنى دەسلەت وتوومانە بەردەوام ئەبى لە كارگىرى و ماليهەكان، نوقته.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

تەواو، دارشتنەووى ئەو ماددەيه.

بەرپز د. فالاً فەرىد ابراهيم:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ياساى دامەزراوى سەرۆكايەتى هەرىم:

ماددەى يەكەم:

هەئبزاردىنى سەرۆكى هەرىم هاوكات لەگەل هەئبزاردىنى خولى پىنجهمى پەرلەمانى كوردستان ئەنجام نادى.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيه بەو شىوازەى خويىندرايهو ئەخەينه دەنگدان، كى لەگەلە؟ (44) كەس پەسنديەتى، كى دزە؟ (16) كەس دزىهەتى، بە زۆرىنەى دەنگ پەسند كرا، فەرموو ماددەى دووهم.

بەرپز د. فالاً فەرىد ابراهيم:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى دووهم:

كاركردن بە ياساى دابەش كردنى دەسلەتەكانى سەرۆكى هەرىم ژمارە (2) ى سالى (2017) بەردەوام ئەبى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

موناقاشە لەسەر ئەو ماددەيە.

بەرپىز بىگەرد دىئاد تالەبانى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەو بەرپىزانەى ناوى خۇيان نووسىوہ بۇ موناقاشە كىردنى ئەو ماددەيە (بىستون فائق، بەھار عبدالرحمن، مامۇستا عبدالرحمن، بەھزاد دەرويش، دكتور ھەورامان، مامۇستا ماجد، سۇران عمر، محمود حاجى، شىركۆ حمە امين).

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىزان، دەست بە گىتوگۇ دەكەين، بەرپىز بىستون فائق فەرموو.

بەرپىز بىستون فائق محمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

من قسەكەم لەسەر ديوانى سەرۋىكايەتى ھەرىمى كوردستانە، من بۇيە لە ماددەى يەكەم قسەم نەكرد، ديوانەكە رەبىتى بەم ماددەيەوہ ھەيە، چوونكە لەم ماددەيە لە ياساى دابەشكردنى دەسەلاتەكانى سەرۋىكايەتى ھەرىمدا، سەرۋىكى ھەرىم لە ياساى ژمارە (2) موعالەجە كراوہ، وەلامى ماددەى يەكەمى بەرپىز سەرۋىكى لىژنەى ياساى وەلامىكى واقىعى نەبوو، وەلامىكى موقنىع كەرىش نەبوو، كە تۇ دامەزراوہى سەرۋىكايەتى ھەرىم ھەلدەپەسىرى و شەخسى سەرۋىكى ھەرىم كار و وەزىفەى رەسمى دەولەتدارى نيىە، ئەم ديوانە كارى چىيە، مانەوہ و وجودى ئەم ديوانە دەبى ئەھمىيەتى لە چىدا بىت، ئىستا ئەم ديوانەى كە ئىستا ھەيە و لە ئەسلى ياساى دابەشكردنى دەسەلاتەكانى سەرۋىكى ھەرىمدا بە فەقەرەيەك جىي كراوہتەوہ و دەسەلاتى كارگىرى و ھەندىك ئىجرائاتى پىدراوہ، ئەم ديوانە ئىستا بەرپىز سەرۋىكى ھەرىمى كوردستانى پىشوو كە دەستى لەكارگىشاىوہ، ئىستا ھىچ وەزىفەيەك بۇ خۇى بەكار ناھىنىت، ئەوانەى تر وەكو حىزبى كارى خۇى دەكات، بەلام موەزەفەكانى ئەم موئسەسەيە لەگەلى دەردەكەون، راپىژكارەكانىش لەگەلى دەردەكەون، يەعنى ئەم موئسەسەيە ئىستا لەكاردايە و كار دەكات، بۇيە دەبىت موعالەجەيەكى ئەم موئسەسەيە بىكرىت، واتە كە تۇ شەخسى سەرۋىكى كە ئەم موئسەسەيە لە ئەسلىدا بۇ خۇى خزمەتى شەخسى سەرۋىكى و كاروبارە ئىدارىي و كاروبارى سياسى و عىلاقات و پەيوەندىەكانى شەخسى سەرۋىكى، شەخسى سەرۋىكى نامىنىت دەبىت موعالەجەيەكى ئەم موئسەسەيە بىكرىت، بۇيە من پىشنىار دەكەم لەگەل ئەم ماددەيە بە جورىك لە دىرەكەى كۇتايىدا دەسەلات بىررىت بە سەرۋىكايەتى ئەنجومەنى وەزىران و ئەم ديوانە موعالەجە بىكات، موەزەفەكان و بەرپوہبەرەكان و تەنانەت سەرۋىكى ديوانەكەش كە پلەى وەزىرە بەسەر دامەزراوہكانى تىرى حكومەتدا دابەش بىكاتەوہ، بەكارىان بەپىنىت و خەرجىەكى باشىشە و چاكسازىەكى چاكىشە كە ئىستا حكومەت بۇ خۇى پىرۇزەى چاكسازى ھەيە، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز بەھار عبدالرحمن فەرموو.

بەرپىز بەھار عبدالرحمن محمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

لەگەل ئەۋەدى من جەخت دەكەمەۋە لەسەر ھەلۋەشاندىنەۋەدى، بۇيە پېشنىيارىك ئىزافە دەكەم لەم ماددەيەدا كاركردن بە ياساى تاۋەكو كۆتايى، تا ھەلۋەشاندىنەۋەدى ئەۋ دامەزراۋىيە، ئەۋە يەك، دوو: ئەگەر زۆرىنە بەدەست نەھىيىت ھەلۋەشاندىنەۋەدى ئەۋ ھەلپەساردنەى كە باسى لىۋە دەكرىت، ئەگەر ھەلپەساردنىش بىت كاركردن بەۋ ياسايە لەۋىدا باسكراۋە كە ديوان كارەكانى خۆى دەكات، ئەى چۆن دامەزراۋەكە ھەلدەپەسىرىت و ديوانەكە كارى خۆى دەكات، چۆن مامەلە لەگەل ئەۋ تەناقوزدا دەكرىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ۋەلامىكى ياسايى بۇ ئەۋ پىرسارە، فەرموو بەرپىز سەرۋىكى لىژنەى ياساى.

بەرپىز د.قالا فرىد ابراهيم:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

بۇ ئەۋەدى زياتر بەرپىزان ئەندامانى پەرلەمان بەۋ بابەتەۋە سەرقال نەبن، ديوانى سەرۋىكايەتى ھەرىمى كوردستان تەنھا كارە ئىدارى و كارگىرىيەكان دەكات لە حدودى ئەۋ دەسلەتەى سەرۋىكى ھەرىم كە بۇ ئەنجومەنى ۋەزىران چوۋە، ئىستا ئىمە دەسلەتەكانمان بە مۇئەقەتى گواستۆتەۋە و دابەشكردوۋە لە نيوان كى، لە نيوان دەسلەتەكانى تر، مەسلەن مەسائىلى پىرۆتۆكۆلىيە، مەسائىلى دىكەيە كە ئەۋان ئىختىساسەكە گواستراۋەتەۋە و ئامادەكارىيەكان لە روۋى ئىدارى و مادىيەۋە ئەۋان دەيكەن، تەنھا ئەۋەيە، نەك لە روۋى سىياسىيەۋە، بۇيە ھەلۋەشاندىنەۋەدى دامەزراۋەدى ديوانى سەرۋىكايەتى لەگەل ھەلۋەشاندىنەۋەدى دامەزراۋەدى سەرۋىكايەتى ھەرىم دەبىت ھاۋكات بن، بۇيە ئەۋ دوو پىرسە لەگەل يەكتر جىاوازن لىرە، ھەلپەساردن و ھەلۋەشاندىنەۋە دوو پىرسى لەيەكتر جىاوازن، تىكايە، بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان، لە ناۋ ماددەكانى تردا نىيە، بۇيە ئەۋ پىرسانە لەگەل يەكتر جىاوازن، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز مامۇستا عبدالرحمن فەرموو.

بەرپىز عبدالرحمن على رضا:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

پشتىۋانى لە قسەكانى كاك بىستون دەكەم، دوو: ئەۋەدى بەرپىز سەرۋىكى لىژنەى ياسايى باسى دەكات، راستە، لە ياساى دابەشكردنى دەسلەتەكاندا ئىمە زۆر بە روۋنى نووسىمان كە دەسلەتەى سەرۋىكى ديوانى تەنھا بەرپۆۋەبردنى كاروبارى كارگىرى و دارايىيە، بەلام خۆ ھەموومان دەزانين بەۋ شىۋازە نەبوۋە، يەنى كى چوۋ بۇ بەغدا لەگەل ۋەفدى حكومەتى ھەرىمى كوردستان، كى بوو چوۋ بۇ دەرەۋى ۋلات لەگەل ۋەفدى

حکومەتی ھەریمی کوردستاندا، بۆیە جگەلەوہی کارگێری و دارایی بەرپۆھبراوہ، لە راستیدا کاروباری سیاسیشی بۆ کراوہ، پێویستە پابەندبوونی تەواو بەو دەسەلاتانەیی کە لە یاسای ژمارە (2) ی سالی 2017 کراوہ، پابەندبوونی تەواوی پێوھبیت، واتە سەرۆکی دیوان پابەندبیت بەوہ، نەك جگەلە لەو دوو کارە کاری تر بکات، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھیم ئیمنیکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپز کاک بەھزاد فەرموو.

بەرپز بەھزاد دەرویش دەرویش:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان:

ب نافئ خودای مەزن و دلۆفان، من دوو خال لێرە ھەبەن لە ماددەیا دووی، بیژن کارکردن بە یاسای دابەشکردنی دەسەلاتەکانی سەرۆکی ھەریم ژمارە (2) ی سالی (2017) بەردەوام دەبیت خالی یەكەم: دامەزراوہی سەرۆکایەتی ھەریم ھەلدەوشیتەوہ، دوو: من جەخت لەوہ دەکەمەوہ کە بەرپز سەرۆکی لیژنەیی یاسایی بەحسئ ھەندی دکتە کە لە رووی دارایی و ئابووری دیوانی سەرۆکایەتی ھەریم کاروباری وان دەسەلاتان دکتە کو بۆ ئەنجومەنی وەزیران چوونە، ئەم لێرە دشیین بیژین دیوانی سەرۆکایەتی ھەریم بگوازیتەوہ بۆ سەر ئەنجومەنی وەزیران، واتە تەواو دەبیت، کە قسەیی سەرۆکی لیژنەیی یاسایی کە دەلیت ئەو کاروبارە دکتە، با بگوازیتەوہ بۆ سەر ئەنجومەنی وەزیران، من تەئیدی ئەو ھەموو بەرپزانە دکتە کە پێشتر قسەیان کرد، ناکریت ھەر دامەزراوہیەك سەرۆکی نەبیت و لەولا فەرمانبەر ھەبیت، وەك لەش وایە، کە لەشەك سەری نەبیت چۆن کار دکتە، یەعنی مەبەستم ئەوہیە بگوازیتەوہ بۆ سەر ئەنجومەنی وەزیران بۆ ئەوہی سزاش نەدرین ئەو بەرپزانە بلین ھەر بە یەكجاری زەرەمەند نەبن، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھیم ئیمنیکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپز مامۆستا مەلا ھەورامان فەرموو.

بەرپز د.ھەورامان ھەمە شەریف (ھەورامان گەچینەیی):

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان:

بە ناوی خوای بەخشەندەو میھرەبان، بە نەزەری من پیموایە ئەم پڕۆژەیی ئیستیعجالیکی تیدا کراوہ، بۆیە قەناعەتم وایە ھەتا ماددەکانیشی یەكتر ھەلدەوشینەوہ، لێرە لە ماددەیی (2) کە دەلی کار کردن بە یاسای دابەشکردنی دەسەلاتەکانی سەرۆکی ھەریمی کوردستان ژمارە (2) ی سالی (2017) بەردەوام دەبیت، بەردەوام نابیت، چوونکە ھەر ئەو یاسایە یاسای ژمارە (2) ی سالی 2017 لە ماددەیی یەكدا دەسەلاتەکانی دابەشکردوہ، بەلام تەوقیتی بۆ دانەوہ، بۆ ئەوہی کە خولی پینجەمی پەرلەمانی کوردستان ھەلدەبزیردریت، کەواتە تۆ لێرە کە لەولا یاساکە بەو جۆرە دەلیت، لەملاشەوہ دەلیت بەردەوام دەبیت،

بەردەوام نابىت، لەبەر ئەو ئەم دوو ماددەيە يەكتر ھەلدەوشىننەو بەراستى، پېشموايە ئەمە دەرتەنجامى ئەم ئىستىعجال و پەلەكردنەيە كە تىيدا گراو، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز مامۇستا ماجد فەرموو.

بەرپىز ماجد عثمان توفىق:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

من تەنھا بە پەسەندى دەزانم كە جوملەيەكى تر ئىزافە بكرىت، دواى ئەوئى كە بەردەوام دەبىت تاوھكو راگەياندىنى ئەنجامەكانى ھەلئىزاردنى سەرۆكايەتى ھەرىمى داھاتوو، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى- جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز سۆران عمر فەرموو.

بەرپىز سۆران عمر سعید:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

يەكەم: پرسىارىكەم لە لىژنەى ياسايى ھەيە، لىژنەى ياسايى پىمان بلىن دامەزراوئى سەرۆكايەتى ھەرىم لە چى پىك دىت و چىيە؟ لە ياساى ژمارە (1)ى سالى (2005)ى سەرۆكايەتى ھەرىم لە ياساى ديوانى سەرۆكايەتى ھەرىم ھىچ شتىك پىناسە نەگراو بە ناوى دامەزراوئى سەرۆكايەتى ھەرىم كە ئىو ھەلئىدەپەسىرن، تكيە وەلامم بدەنەو، دامەزراوئى سەرۆكايەتى ھەرىم پىكديت تەنھا لە سەرۆكى ھەرىم يان لە تەواوى موئەسسەسەكە كە ديوانى سەرۆكايەتى ھەرىمىشە؟ بۆيە مادام بە دەنگدان ھەلئەساردنى دامەزراوئى سەرۆكايەتى ھەرىم لە ناونىشانەكە تىپەرى دەبىت لىرە ماددەيەك ئىزافە بكەى ھەلئەساردنى دامەزراوئى سەرۆكايەتى ھەرىم كە پىكديت لە پۆستى سەرۆكى ھەرىم و ديوانى سەرۆكايەتى ھەرىم تاوھكو ھەلئىزاردنى ئايندەى سەرۆكى ھەرىم، ئەگەر نا ناونىشان بۆ ياسايەك كە شتىك بە ناوى دامەزراو و ھەلئەساردن كە بوونى نيە، نابىت، بۆيە ئىزافەى ئەو ماددەيە بكرىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز محمود حاجى فەرموو.

بەرپىز محمود عمر صالح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

ديارە بەشكى لە قسەكانى من كرا بە تايبەت ئەوئى كە كاك بىستون گوتى، پشتيوانى زۆرى لىدەكەم، بەلام ئەوئى كە كاك مەلا ھەورامان گوتى كارپىكردن بە ياساى دابەش بوونى دەسەلاتەكانى سەرۆكى ھەرىم ژمارە (2)ى سالى 2017 بەردەوام دەبىت، ھەقە ئەوئى زىاد بكرى كە د.بەھار ئىشارەتى پىكرد، تاوھكو كۆتايى ئەو خولە و دەست بەكاربوونى خولى پىنجەم، چوونكە ئەوئى شتىكى قۇناغبەنديە و كۆتايى ئەو خولە كۆتايى پىدديت، لە وەرزى يەكەمى خولى پىنجەم ئەو قەزىە يەكلايى بكرىتەو، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز د.شېركۆ ھەممە امىن فەرموو.

بەرپىز د.شېركۆ ھەممە امىن:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

يەكەم: پىرسىيارەكە ئەۋەپە تا كەى بەردەوام دەپپت؟ لەم روۋوۋە پىشتىۋانى لە قىسەكانى كاك محمود حاجى
عمر دەكەم، ئەۋەى كە كاك بېستونىش گوتى و كاك سۆرانىش ئامازەى پېكرد، لە راستىدا موئەسەسەكە
ئىستا كاروبار دەكات، يەئنى دەپان جار ۋەكو شاندى سىياسى و شاندى دىپلۇماسى دەرگەوتوۋە، رۆپىشتۇتە
دەرەۋە، تەمسىلى سىياسەتى ھەرىمى كىردوۋە لە دەرەۋە، يەئنى ئەۋە نىيە بلىى تەنھا كاروبارى كارگىرى و
دارايى دەكات، بە ھىچ جۆرىك ئەۋە وانىيە، ئەۋەى كە تاۋەكو ئىستا بىنىۋومانە بەراستى بەكار ھاتوۋە بۇ
ھەم كاروبارى دىپلۇماسى و ھەم بۇ كاروبارى سىياسى كە ھەموومان تىبىنىمان ھەبوۋە لەسەرى، كە
دنىپەك تىبىنى ھەپە لەسەرى لەراستىدا، بۇپە پىشتىۋانى تەۋاۋ لە قىسەكانى كاك بېستون و كاك سۆران
دەكەم، دەپپت ئەمە ھەموۋى سىر بىكرىت تاۋەكو ھەبىزاردىكى تر، لىرەش ئەۋەتا بە روۋنى ھەپە لە ياساى
ژمارە (2)ى سالى (2005)، ياساى دىۋانى سەرۋىكى ھەرىم، ئەگەر رىكخستى پەپوۋەندى لە نىۋان
سەرۋىكى ھەرىم و سەرۋىكى ئەنجومەنى نىشتىمانى، مەبىست پەرلەمان و سەرۋىكى ئەنجومەنى
ۋەزىرانە، خودى پۇستەكە نەپپت ئىتر لە راستىدا ئەۋ رىكخستى پەپوۋەندى چى، عىلاقەى چى، بۇپە
گىرنگە ئەۋەى كە كاك بېستون و كاك سۆران گوتىان جىگىر بىكرىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز كاك عمر عىناپەت فەرموو.

بەرپىز عمر عىناپەت ھەممە:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىزان ئەندامانى پەرلەمان، بە بۇچوۋنى من لە بىرى ئەم ياساپە بۇ ئەۋەى يارى بە ياسا نەكرى،
ياساپەك دەرېكەين و ماۋەپەك ھەلپەسىرىن، ماۋەپەك دەسەلاتەكانى دابەش بىكەين، باشتر بوۋ ئەگەر
پىپىست بەۋ موئەسەسەپە نەماۋە ئەم موئەسەسەپە ھەلپەسىتەۋە، لە بىرى پىشكەشكردنى ئەم ياساپە و
ئەم بەرپىزانەى ئەم ياساپەيان پىشكەشكردوۋە باشتر بوۋ ياساى ھەلپەشانەۋەى دامەزراۋەى سەرۋىكى
ھەرىمىان بۇ پۇستى سەرۋىكى ھەرىمىان پىشكەش بىكرىدەپە، ئىستا كە ياساى ھەلپەساردنى دامەزراۋەى
سەرۋىكى ھەرىم جىگىرى كرا دىمە سەر ناۋەرۋىكى بابەتەكە سەرۋىكى ھەرىم جى بەجى كرا، بىزەبىت من
پىشتىگىرى بۇ ئەۋ قىسانەى بەرپىزان كاك سۆران عمر و كاك بېستون و كاك د.شېركۆ بىكەم، مادام
سەرۋىكى ھەلپەسىرداۋە كەۋاتە دىۋانەكە ھىچ رۆللىكى نامىنپت، ھەلپەسىرداۋە ئۆتۆماتىكى،
تەحسىل ھاسىلە، لەبەر ئەۋە دەسەلاتەكانى دابەشكراۋە بۇ سەر سەرۋىكى ھەلپەسىرداۋە پەرلەمان و سەرۋىكى
ئەنجومەنى ۋەزىران و ئەنجومەنى دادوۋەرى، ھەر سىكىيان بۇخۇيان دىۋانى خۇيانىان ھەپە، كاروبارە

پروتوكۆلىيەكان ھەموو ئەو كاروبارانەى كە سەرۆكى ھەرئىم كىردوويەتى بە پىي ئەو دابەشكردنە لاي خۇيانەو ئەوان كۆمەللىك دامەزراو ھەيە لاي خۇيان ئەو كارانە جى بەجى دەكەن، لەبەر ئەو بە بۆچوونى من ئەم موئەسسەسەيە زيادە، يەنى بەرپۆبەرايەتى ديوانى سەرۆكايەتى ھەرئىم زيادە، پىيوستە ئەويش ھەلپەسىردى، لە ناو ناونيشانەكەش ھەلپەسىردراو، تەحسىل حاسلە، بۆيە داوا دەكەم ديوانى سەرۆكايەتى ھەرئىمىش ھەلپەسىردىت، پىشتىگىرى لە قسەكانى كاك بىستون و كاك سۆران عمر و كاك د.شېركۆ حەمە امين دەكەم، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز پەروا خان فەرموو.

بەرپىز پەروا على حەمە:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

منىش تەئىد لە قسەكانى كاك بىستون و كاك عمر عىنايەت و كاك سۆران و كاك د.شېركۆ دەكەم، لە راستىدا پىيوست دەكات كە ديوانى سەرۆكايەتى ھەرئىم ھەلپەسىردى، چوونكە لە پىشدا ئەو كاتەى سەرۆكى ھەرئىم ھەبوو بەرپىز سەرۆكى ديوان ھەمىشە وەكو نوئىنەرى سەرۆك، سەرۆك لەگەل بووايە يان لەگەل نەبووايە لە ھەموو شانەكاندا، لە پەيوەندىە دىبلۇماسىيەكان كە دروست دەكرا، لە ھەموو سەرەدانەكاندا بەرپىز يان وەكو نوئىنەرى سەرۆكى ھەرئىم دەبىنرا، كەواتە ئەو سورەيەى كە ھەيە ئىستاكەش لە شانەكاندا بەردەوامە، بۆيە ئەو نوئىنەرايەتە راستە سەرۆكايەتى ھەرئىم نىيە، پۆستى سەرۆكى ھەرئىم نەماو و دەسلەتەكە دابەشكراو، بەلام بەرپىز سەرۆكى ديوان وەكو كارىكى سىياسى حىزبى دەبىنرىت لە زۆربەى شانەكاندا، ھەلپەساردنى زۆر زەرورە، تەئىدى ئەو بەرپىزانە دەكەم، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز كاك ابوبكر ھەلەدنى فەرموو.

بەرپىز ابوبكر عمر عبدالله (ابوبكر ھەلەدنى):

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

كاتى خۆشى لە كاتى گەتوگۆكانى ياساى ژمارە (2) ى سالى (2017) لە ياساى دابەشكردنى دەسلەتەكانى سەرۆكى ھەرئىم زۆر جەختمان لەسەر ئەم بابەتە كىردەو، بەلام بەداخەو بە ھەلە بەسەرماندا تىپەرى، كە لەو كاتەدا گوتمان ئەم دامەزراويە ديوانى سەرۆكايەتى ھەرئىم پەيوەستە بە سەرۆكايەتى ھەرئىمەو، كە سەرۆكايەتى نامىنىت دەبىت ديوانىش نەمىنىت، ئىستا بەرپىزىك سەرۆكى ديوانە بە پلەى وەزىر، لە كۆبوونەوكانى ئەنجومەنى وەزىران بەشدار دەبىت، كە ئەو بەرپىزە و سەرچەم فەرمانبەرەكانى لە ناو دامودەزگاكانى تىرى حكومەتدا دابەش بكرىن، سوود لە ئەزمون و خىرە و تواناكانىيان وەربىگىرىت، وەلامى ئەو كاتە ئەو ھەبوو زۆر بەداخەو كە گوترا ديوانى سەرۆكايەتى ھەرئىم دوو كار دەكات، كارىكى كارگىرى و مالى و ئەو فەرمانبەرەنە، كارىكى تىرىش ھەيئەتلىك ھەيە تايبەتە بە لىبوردنى تايبەت، ئىستا لىبوردنى

تایبەتیش دراوہ بە حکومەت، لە دەسلەتەکانی حکومەتە، بۆیە بەراستی دەبێت ئەم مۆئەسسەسەییە کە ناوی دیوانی سەرۆکایەتی ھەریمە ئیمە لەم پڕۆژەییە کە پێشکەشی دەکەین ھەردوو یاساکە، یاسای ژمارە (1) ی (2005) و یاسای ژمارە (2) ی سالی (2005)، واتە یاسای سەرۆکایەتی ھەریم و یاسای دیوانی سەرۆکایەتی ھەریم ھەردووکیان دەبێت ھەڵوەشێتەو، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپز کاک انور، فەرموو.

بەرپز انور قادر مصطفی:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان:

پشتگیری لە قسەکانی کاک محمود دەکەم، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپزان، داوا لە لیژنەی یاسایی دەکەین ئەگەر بۆ دارشتنەوێ کۆتایی ئەم ماددەییە وەلام و تییینیان ھەبێت، بەرپز د.بەھار فەرموو.

بەرپز د.بەھار محمود فتاح:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان:

پرسیار کرا کە مۆئەسسەسەیی سەرۆکایەتی ھەریم کێیە، یەعنی مۆئەسسەسە مۆئەسسەسەییەکی دەستووریە، سەرۆکایەتی ھەریم و فەرمانبەران و سەرۆکایەتی دیوان و ئەوانەش ھەمووی دەگرێتەو، گوترا کە ئەگەر بگوتری کارکردن بەم یاسایە بەردەوام دەبێت، لە پێشتزدا گوتراو تاوێکو خولی پینجەم پینچەوانەییە، ئەو ھەر نەفسی وەلامەکە پینشوو، ئەمە یاسایەکی ترە (اللاحق ینسخ السابق)، لەبەر ئەو ھیچ پینچەوانە نییە، سەبارەت بەوێ کە دیوانی سەرۆکایەتی ھەریم زۆر قسە لەسەر کرا، لە راستیدا ئیمە کاتی خۆی لە پەسەندکردنی یاسای ژمارە (2) دا ئەو قسانەمان کرد ئەوێ کە ئیستا کاک ابوبکریش دووبارە کردووە، خۆی شوینی ھەلپەساردنی دیوانی سەرۆکایەتی ھەریم یاسای دابەشکردنی دەسلەتەکان بوو، یەعنی دەبواوە لەویدا یاسای ژمارە (2) ی سالی (2005) ھەلپەسیرین، بلیین کار بە یاساکە ناکری، تەنزیمی ئەو دیوانەیی کردوو تاوێکو ئەو دەکری، بەلام لیژنە ئیمە دەتوانین ھەلپەسیرین تر بکەین کە لە ئیستادا لەگەڵ لیژنەدا ریک دەکەوین لەسەری کە ھەلی ئەو بابەتە بکات، ھەرچەندە لە یاسای دابەشکردنی دەسلەتەکاندا بە وازحی ھاتوو، دەلی دەسلەتە کارگیری و دارایی، بەلام ئەو ھەلی تەننیزدایە کە ھەلە ھەبە، ئیمە لیژنە دووبارە دەکەینەو بە ئیزافەکردنی تەعبیریکی تر، سیاغەییەکی تر کە ئەم ئەمانجە بپیکتی، کە بەشیکی زۆری ئەندامانی پەرلەمان داوایان کردوو، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپز کاک فەمان فەرموو.

بەرپز شەمان فیصل سلیم:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان:

ئەو دەست ئیستا ئیمە وەکو لیژنە یاسای لێرانە دەبیت بیکەین، دەبیت ریک تەواوگەری تایتلی ئەم یاسایە بێت، تایتلی یاساکە دەبیت هەڵپەساردنی مۆئەسسەسە یان دامەزراوەی سەرۆکایەتی هەرپم، تۆ لێرانە بێی مۆئەسسەسە دیوانی سەرۆکایەتی هەرپم کە لە یاسای ژمارە (2) ی سالی (2017) کە باس لە دابەشکردنی دەسەلاتەکان دەکات، خراوتەووە سەر بە ئەنجومەنی وەزیران، تۆ بێی لێرانە هەڵبۆهشیینی، کەواتە چ مانایەک دەمێنیت، لەو یاسایەدا نایەت باس لە هەڵبۆهشیینی سەرۆکایەتی هەرپم بکە، تۆ دەبیت هەڵبۆهشیینی، تۆ دەکەم، تۆ دەکەم موعالەجە دەکەم، تۆ دەکەم هەڵبۆهشیینی خولی شەش و حەوت و چەندە بۆی دەکەم، تۆ دەکەم ئەو دەکەم، بەلام کە لە رووی کارگێڕی و داراییەووە زۆر بە وازحی لە ژمارە یاسای دامانناوە کە هەموو ئەرکیکی کە دیوانی سەرۆکایەتی هەرپم بەرامبەر سەرۆکایەتی هەرپم هەبوو، دەبیت هەمان ئەرک لە رووی کارگێڕی و داراییەووە بەرامبەر ئەنجومەنی وەزیرانەووە جی بەجی بکات، ئەوانە ی لێرانە زیاتر کە برادەران داویان کرد کە هەڵبۆهشیینی یان جاریکی تر دووبارە باس بکەنەووە، من وا تەسەور دەکەم ئەو تەوکیدە، کە تەوکیدیش لە ناو یاساوە رەنگە شتیکی جوان نەبیت، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

ئێستا چاوەڕوانی ئەو دەین کە دارشتنی کۆتایی ئەنجام بدریت، دواتر دەخەینە دەنگدانەووە، د.فالا فەرموو.

بەرپز د.فالا فرید ابراهیم:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان:

دوای وەرگرتنی راو بۆچوونی بەرپزان و ئەندامانی پەرلەمان بەم شیواییە ماددە (2) مان دارشتەووە:

ماددە (2):

1- کارکردن بە یاسای دابەشکردنی دەسەلاتەکانی سەرۆکی هەرپم ژمارە (2) ی سالی 2017 بەردەوام دەبیت.

2- دیوانی سەرۆکایەتی هەرپمی کوردستان لە کار و ئەرکە کارگێڕی و داراییەکانی بەردەوام دەبیت و لەژێر سەرپەرشتی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران کارەکانی ئەنجام دەدات.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپزان ئێستا ئەو ماددە دەخەینە دەنگدانەووە بەو شیواییە خویندراوە، کۆ لەگەڵ دایە؟ تکایە دەست بەرزکاتەووە؟ (34) کەس لەگەڵ دایە، زۆر سوپاس، کۆ لەگەڵ دانییە؟ تکایە دەست بەرزکاتەووە؟ (25) کەس لەگەڵ دانییە، زۆر سوپاس، کەواتە بە زۆرینە دەنگ پەسەندکرا، ماددە سییەم د.فالا فەرموو.

بەرپىز د.فالا فرید ابراهيم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەى (3):

پىويستە خولى پىنجەمى پەرلەمانى كوردستان لەژىر رۇشنايى بنەما گشتىيەكانى دەستوورى ھەريىمى كوردستان_عيراق برپار لەسەر چارەنووسى دامەزراوى سەرۆكايەتى ھەريىم بەدات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىزان، دەست بە گفتوگۆ دەكەين لەسەر ماددەى (3).

بەرپىز بىگەرد دلشاد تالەبانى / سكرتيرى پەرلەمان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو بەرپىزانەى داواى گفتوگۆ دەكەن لەسەر ئەم ماددەيە (مامۇستا مەروان، د.ھەورامان، مامۇستا انس، حيات مجيد، د.فرست صوفى، مصطفى سەكرى، سۆران عمر، مامۇستا عبدالرحمن، بىستون فائق، ئوميد عبدالرحمن، بەھار عبدالرحمن، پەروا على، زولفا محمود، محمود حاجى، مەردان خدر، منيرە عثمان، عمر عىنايەت، على حەمە صالح، د.شېركۆ حەمە امين).

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىزان، دەست بە گفتوگۆ دەكەين، بەرپىز مامۇستا مەلا مەروان، فەرموو.

بەرپىز حسين اسماعيل حسين:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

لەسەر ماددەى سى كۆمەلە تىببىنى و خالى ياسايىم ھەيە، ھەم خوازيارم ليژنەى ياسايى بە ھەنديان وەرېگىرئىت، يەكەم: وەكو فراكسيونى كۆمەلە ئىسلامى داكۆكى لە ئەو پرۆژەى پىنج حىزبە دەكەين كە ھەموارى ياساى سەرۆكايەتيان پىشكەشكرد لە پەرلەمانى كوردستان، خويندەنەوى يەكەمى بۆ كرا ئەو ياسايە، راپۆرتى ليژنەى ياسايىش پىشكەشكرا، لەسەر ھەموارى پرۆژەى ئەو پىنج حىزبە كە قەناعەتم وايە ئەگەر بىين بە ئىنسافەوہ بيخوينينەوہ، بەراوردى بكەين لەگەل ئەو پرۆژەيەى لەبەردەستماندايە زۆر تىرۆتەسەلترە، زۆر بە ئىنساف ترە، زۆر زياتر شكۆى سەرۆكى ھەريىم و پۆستى سەرۆكايەتى ھەريىم زياتر رەچاو كرددوہ، بەلام بەداخەوہ دەلئيم بە نەفسىكى تەسك ھەم پەرلەمانى لەسەر پەك خرا، ھەم بە چاويكى ديكە سەيرى ئەوہكرا، لەبەر ئەوہ ئيمە داوا دەكەين لىرانە وەكو فراكسيونى كۆمەلە ئىسلامى لە جياتى ئەو پرۆژەيە ئەو پرۆژەيە بەيندريتە پىشەوہ، ئيمە لەگەل برادەرانى فراكسيونى پارتى ديموكراتى كوردستانىش تىببىنى و نەزەرى ئەوان بە نەزەرى ئيعتبار وەردەگرين، ھەموومانىش ئيتىفاق بكەين لەسەر ئەو پرۆژەيە، چوونكە ئيمە دەلئين ئەو پۆستە زەوروتىكە بۆ ھەريىمى كوردستان، ھەموارى ئەو ياسايە بكرىتەوہ، ناكريت پىنج فراكسيونى گەورە لە پەرلەمانى كوردستان ھەموارى ياسايەكيان پىشكەش كردبىت و دوو سالى بەسەردا تىپەربىت، خويندەنەوى يەكەمى بۆ كرابىت، راپۆرتى ياسايى

پيشكەشكرابيت، بەلام بىي پىرۆژەيەكى تر تەمەنى دوو رۆژە، رۆژىك لە داىك بوو، رۆژىكىش ناومان لىناو، ئەو خالى يەكەم، خالى دووم: كە دەلىين ئىمە ئەو پىرۆژەيە بسپىرىن بە خولى پىنجەم، ئىمە پەرلەمانتارىن تۆزىك لە رووى ياسايەو، لە رووى سومەى شەخسىمانەو، لە رووى مېژووويەو ئەگەر ئەو پۆستە پۆستىكى خراپە بۆ ئەو برا و خوشكانەمان لە خولى پىنجەم وا لىبەين ئەوان عەبىداربىت، با بۆخۆمان وەكو ئەو خولە دانىشىن و كۆتايى بەو پۆستە بىين، ئەگەر ئەو پۆستەش زەرورەتتە و بە زەرورەتتەكى دەزانين ئىمە وەكو فراكسىونى كۆمەلى ئىسلامى بۆ ئەو شەرەفە لە دەستەخۆمان بەدين و بەدينە خەلكى تر، با لىرانە كىشەكە كۆتايى پى بىين ئىمە، مەسەلەى دەستوورىش پىم سەيرە، يەنى لىزنەى ياساي ئەوئەندە بە پەلە پەل شتەكەيان تىپەرانەو، كامە دەستوور؟ چ دەستوورىكمەن هەيە بۆ ئەوئەى لەو دەستوورە جىگەى بكەينەو، يان بەو دەستوورە كۆتايى پى بىين، ئىنجا بىرپار لەسەر چارەنووسى، بۆ ياساى بۆ دەردەكەن، ياساى بۆ دەردەكەين و دكتۆرە چەند جارە دەلى (السابق و اللاحق)، ئەوانە، ياسات بۆ دەركردووە لەولای دىيەو و دەلى چارەنووسىكى ديارى نەكراوت بەجى هىشتووە بۆ ئەو پۆستە دەلى ئەوان بىرپارى لەسەر بەن، كەواتە ئىستا ئىمە شەرى دەوئە بە ئاشە دىكەين ئىستا، خالىكى ترم و خالى كۆتايى ئەوئەى، ئەگەر هەموو فراكسىونەكان گەيشتونەتە ئەو قەناعەتەى كە ئەو پۆستە وەكو گوتەم فراكسىونى كۆمەلى ئىسلامى لەسەر پىرۆژە ياساى هەموارى ياساى سەرۆكايەتى هەرىمى كوردستان بەردەوامين لەسەرى، كە دوو سال پەرلەمانى لەسەر پەككەوت خوازيارين بەئىندىرەتە پىشەو سىستەمى حوكمرانى لە هەرىمى كوردستان بكرىتە سىستەمىكى پەرلەمانى و ئەو پۆستەش شكۆى خويە هەيە، سوپاس.

بەريز جعفر ابراهيم ئىمىنى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، مامۇستا مەلا هەورامان، فەرموو.

بەريز هەورامان حمە شريف:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لە راستى دا من دووپاتى دەكەمەو لىرە كە سپاردنى شتىكى مەوجودە بە شتىكى مەجهول، كە ئەمە لە مەنتقدا رەفەز، مۇستەحىلشە، شتىكە وجودى هەيە تۆ ئەيسپىرى بە شتىكەو كە وجودى نيە، يەنى بەنەما گشتىەكانى دەستوورى هەرىمى كوردستان - عراق، كوا دەستوورمان، ئىمە لەوئەتى هەين چاوەروانى ئەو دەكەين كە ئەم هەرىمە دەستوورىكى هەبى كە تىيدا هەموومان وەكو يەك مافەكانمان تىدا بەرجەستە كرابى، بەلام دەستوورمان نيە، لەم دەستوورە ئاسا چ زەمانەتتە هەيە بۆ ئەوئەى كە لە داىك بىي، تۆ شتىكە وجودى هەيە و دەيسپىرى بە شتىكى دىكە كە لە داىك نەبوو، بە راستى شتىكى زۆر زۆر نامەنتقىە، دواچار ماددەكە دەلى پىويستە هەتا ئەم پىويستە من وەكو پىسارىك ئاراستەى لىزنەى ياساي دەكەم، ئايا ئەمە سىفەتتەى ئىلزامىە كە هەتا خولى پىنجەمىش ئەم بابەتە يەكلايى بكاتەو، بە وشەى (پىويستە)؟، ئەو دوايى ئەگەر وەلامان بەنەو، جەخت لەسەر قسەكەى براى بەريز مامۇستا

مەروان دەكەمەو، لەراستی دا پرۆژەییەكە پینچ حزب پیشكەشیان كرد، خویندەنەوێ یەكەمی بۆ كرا، راپۆرتی لیژنەى یاسای لەسەر پیشكەش كرا، بەلام ئەو ھەر لای ناپرسریتەو و بۆتە شتیك كە تەپ و تۆزى بەسەرەو نیشتوو، بەلام شتیكى دیکە كە دوینی ئەھینریتە پیشەو لە ماوێ (24) سعات لە دایك ئەبى و دەكرى بە یاسا و كە ئەمە بە راستى جیگای تیبینیە، لە كۆتایى دا دەمەوى ئیزافەیهك بكەم كە تەكا دەكەم ئەم قەسیەم نە موزایەدە، نە موحامەلە، ھەر حەقیقەتە دەردەچى، ئەویش ئەوێە ئەم بابەتە بۆ بسپیرین بە خولى پینجەم، ئەدى بۆ خومان چارەسەرى نەكەین، یەعنى ھیندە صەعبە و ھیندە نارەحەتە لەمپەریكى ئەوئەندە گەورە و تاسەیهكى ئەوئەندە پتە و قورسە كە نەتوانین بيشكینین، ئیمە ئەم خولە یەكترمان ناسیو لەیەكتر حالى بووین و ئاشانایەتیمان ھەبوو، ئەگەر ئیمە نەتوانین چارەسەرى بكەین كە یەكترمان ناسیو تا حەدیك ئەو پینچ سالە پیکەوین، ئایا خولیكى دیکە دیتە پیشەو خەلكى تازەتر دیتە ناو ئەم ھۆلى پەرلەمانە، ئایا ئەمانە ئەھیلن ئەم بابەتە چارەسەر بكرى، لیستی تازە ھەبە و خەلكى تازە ھەبە، خەلكى دیکە ھەبە بەوێ كە لەوانەبە سەبى بێتە ئیرە ھىچ شتیكى لە ئەزموونى ئەم ولاتە حالى نەبووبى تى نەگەشت بىت، خالیكى دیکە بەرپز سەرۆكى پەرلەمان ئیمە بە راستى خولى پینجەمیش بۆ مەشغول بكەینەو بەم بابەتەو، لى گەرپن با خولى پینجەم ئەوێ ئیمە نەمان كرد ئەوان بیکەن، ئەوێە كە ئیمە نەمانتوانى یەك وەزیر بپینە ئەوێ و بلین كاكە داھاتى ئەم ولاتە بۆ كوێ چوو؟ نەوتى ئەم ولاتە چى لى ھات؟ كى بردى؟ كى خواردى؟ با ئەوان ئەو ئیشە بكەن كە ئیمە نەمانتوانى بیکەین، ئەم خولە پەرلەمانە، ئەم خولى چوارەمە ھەر مەشغول بوون بەم یاسای سەرۆكایەتیەو، مەجھولیک دەدەینەو بە مەجھولیک و مەعلومیک دەدەینەو بە مەعلومیک، مەعلومیک یەكتر ھەلدەوئەشینیئەو، لى گەرپن با خولى پینجەم مەشغول نەكەین بەم بابەتەو، قومبەلەبەكە تەوقیت كراویان بۆ دانین و سەبىنى پیاواندا بەتەقیئەو و ئەوانیش بەراستى بە ھىچ ئیشەكانى خویان رانەگەن، نە موتابەعە بكەن و نە یاسا داينین نە ھىچ شتیك، ئەم بابەتە بە راستى پیکەنینى ناوى، بە راستى بابەتیكى زۆر زۆر جدیە، مەصیری میللەتیكە بە حەقیقەت، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھیم ئیمینكى / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، تەنیا لای جەنابت جدی نییە، د.بەھار فەرموو.

بەرپز د.بەھار محمود فتاح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

دەزانم ئەو نەك تەنھا لای بەرپز مەلا ھەورامان و مەلا مەروان لای بەشیكى زۆر ئەندامانى پەرلەمان ئەو پرسیارە سپاردنى مەجھول بە مەجھول، ئیمە لە لیژنەى یاسای مەسەلەى بنەما گشتیەكانى دەستوورى ھەریمی كوردستان راستە ئەو مەجھولە نازانین درووست دەبیت یان درووست نابى، دەیگۆرین بە لەژیر رۆشنایى پێوئەره گشتیەكان و دەستووریەكان، مەبەستمان لەوێە كە بۆ نموونە لە نىزامى پەرلەمانى ئەگەر خولى پینجەم ریکكەوتن لەسەر نىزامى پەرلەمانى مەعايرەكانى نىزامى پەرلەمانى بە

هه موو پيوهره گشتيه كان وهكو يهكه و لهيهك دهچي، بويه دهكهينه پيوهره گشتيه دستووريه كان، نهو بابتهتي دستووري ههريمي كوردستان.

بهريز جعفر ابراهيم ئيمينيكي / جيگري سهروكي پههلهمان:

سوپاس، به تهئكيد دهزانم پهروشي زور ههيه بو چاككردي وهزعه گشتيهكه و دروست كردني تهوا فوق، نهو ئيرادهيه زور گرنگه بو ريگان بدوزينهوه و چارهسههريهكان بدوزينهوه، دشرين خالي نيزامي بيت و وهلام دانهوهي نهبي، فهرموو.

بهريز شرين حسني رمضان:

بهريز سهروكي پههلهمان.

وهكو عورف ل دانيشتنيت پيشتر ههه نهندام پههلهمانهكي بهريز حهق ههيه دوو خهلهكا بناخفت، نه م دبيني د دانيشتنا نهفروكه ههه يهكه سيمينارهك پيشكesh گر، نه تهنها لسهر وي ماددهيي دا د ناخفت ژ لاي ماددهيا ياسايي ديته خاندن، كو لسهر پروژهي ههه ناخفتنيت كهتن، ژ نهگهه نهف عورفه نهمايه پيشيا دانيشتنى نه م ئيقتراح بكهين و بكهفите دهنگان كو ههه پههلهمانتارهكي بهريز دوو خولهكا بناخفت و زور سوپاس.

بهريز جعفر ابراهيم ئيمينيكي / جيگري سهروكي پههلهمان:

سوپاس بو نهو تيبينيه ئيمه رهچاوي دهكهين، كاتمان نهگرت بو كهس لهبهه نهوه بهردهوامين بزاني ن نهگهه ناراسته گشتيهكه وايه، رهچاوي كات نهكريت، نهو كاته سي خولهكهكه پهيرهو دهكهين، بهلام تا ئيستا بهريزهيهكي وا دريژ نهبووه، ماموستا مهلا نهنهس، فهرموو.

بهريز نهنهس محمد شريف طاهر:

بهريز سهروكي پههلهمان.

به حهقيقهت بابتهتيكي گرنگه ههروهسا موئهسهسهيهكا زيده گرنگه ل كوردستاني دا ههندهك ناخافتن وسا هاتنه كرن شهني في موئهسهسهي كهمكر، نهگهه تشتهك ههبيت نه م شانازيي پي بكهين، موئهسهسه سهروكايهتيا ههريما كوردستاني بو نهو بووه كو تهمسيل دبلوماسيا كوردستاني كو ئيتارهكي گهلهك بهرتنهگ دا تابعي عيراقى وا لي كرى كو بلندترين موئهسهساتي دبلوماسي ل جيهاني پيشوازي لي بكهن كو ناستي كوردستاني ئينا بو ناستي دهولهتيت سههههخو، حهقيقهت نهفه جهي شانازييه كو ئينسان پي بگاتن، يا دي ژي سهه مادديي (30) حهقيقهت جهي ههندييه كو بهحس لسهر بيته كرن، پيوسته خولي پينجهه نه م تشتهكه نه م فهرز بكهين، لسهر خولا بيت، تشتهكي مهجهول نهز دبيني يا باشتر نهوه ههه ماددي سي بيته ههلگرتن، پيشياز دهكهه نهف مادده د پروژهي دا نهبيت و زورسوپاس.

بهريز جعفر ابراهيم ئيمينيكي / جيگري سهروكي پههلهمان:

سوپاس، حهيات خان فهرموو.

بەرپىز حەيات مەجىد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماددەى (3) كە لىرە نووسراوه، پىويستە لە خولى پىنجهمى پەرلەمان بەرپىز جىگرى سەرۆكى لىژنەى ياساىي ئامازەى بە دارشتنەوهيهك كرد منيش ھەر ھەمان رەئىم ھەيە، پىويستە خولى پىنجهمى پەرلەمانى كوردستان لەسەر پىوهرە گشتىە دەستورپەھەكان بىرپار لەسەر چارەنووسى دامەرزوھەكانى ھەريمى كوردستان بەدات، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك مصطفى فەرموو.

بەرپىز مصطفى احمد محمد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لەبارەى فەقەرەى (3) منيش پىمواپە ئەوھ شتىكى نەگونجاوھ كە دەستور نيپە و بلىي بە پىي بنەما دەستورپەھەكان، ئەوھى بەرپىز د.بەھار باسى كرد، پىوهرە دەستورپەھەكانيش لەوانەيە وەكو پىويست مەعلوم نەين، خالىكى لى زياد بكرى، ئەگەر لە رووى قانونپەھە ئەگەر توانا بيت، ئەگەر داوا بكەين و بنووسين لە جياتى ئەو سىيەمە بىكەين دەبى لە خولى پىنجهمى پەرلەمانى كوردستان دەستور بۆ ھەريم بنووسرپتەوھو پەسەند بكرى، مادام ئىمە ئەوھندە موسيرين لەسەر مانى پۆستى سەرۆكايەتى ھەريم بۆ ئەوھندە موسير نين لەسەر دانانى دەستور بۆ ھەريمى كوردستان كە ئەو صراع و مەملانىيەى لەسەرە، خۆ ئەگەر خولى پىنجهم نەشى كات، ئەگەر بىكەينە فەقەرەيهك و ھەبى شتى چاكە، ئەوھش دەبىت خالى (4) دووھم/ وەك برا بچووگىكى ھەموو پەرلەمانتاران بەراستى ئىمە لە ناو پەرلەمان ھەريەكەى لەناو حزبى خۆمان كۆمەلە دەنگىكمان ھەيە و كۆمەلە خەلكىك متمانەى پىمان كردووه، بە راستى بە پىويستى دەزانم ھەر پەرلەمانتارىك لەسەر پرۆژە ياسايەك ئىمزاى كرد، ئەگەر بە پەلەپەل و بە بى دىقەت ئىمزاى كردبى پيش ئەوھى لىژنەى ياساىي راپۆرت بنووسپت ئەكرى ئىمزاپەكەى خۆى سەھب بكاھتەو، بەلام ئەگەر ھاتە ناو ھۆلى پەرلەمان حەق نيپە لە دزى قسە بكات بە راستى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك سۆران فەرموو.

بەرپىز سۆران عمر:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (3) دەلى پىويستە لە خولى پىنجهمى پەرلەمانى كوردستان ئەم پرسە چارەسەر بكرى، من دەپرسم بۆچى خولى چوارەمى پەرلەمانى كوردستان ئەم پرسە چارەسەر ناكات؟ كە لە ئىستادا بىرپارتان داوھە ھەلەپەساردنى دامەرزوھەيهك كە ئىمە لەگەل ھەلەپەساردنەوھى بووين، با خولى (4) پەرلەمانى كوردستان وەك ئىستا چارەسەرى بكەين، ئەوھى لەگەل ھەلەپەساردنەوھى، ئەوھى لەگەل مانەوھى

بەرپرز بیستون فایه ق محمد:

بەرپرز سەرۆکی پەرلهمان.

که له ئەسلی پرۆژەکی ئیمه وشه ی بنه ما گشتیهکان دهستور هاتوو مه بهستمان هه بووه لهوئ، ئیمه مه بهستمانه سەرۆکایهتی ههریمی کوردستان بمینیتهوه و مه بهستیشمانه ئەسلی پرۆژه پيشکه کراوهکان (15) ی ئیمه و فراکسیونی تر که به داخهوه ئەو کات ناکۆکی ئی کهوتهوه و ئیمه باجمان وهرگرت و باجمان دا لهسەر ئەوه، ئیمه مه بهستمانه بنه ما گشتیهکانی دهستوری عراق لهوئ، چه سپاندنی نیزامه پەرلهمانیه کهیه که باسم کرد له ئەسلی پرۆژهکانمان دا هات بوو، نیزامی پەرلهمانی به مانای چۆنیهتی ههلبژاردنی سەرۆک لهو نیزامه که خيلافمان لهسهری هه بوو، دهسهلاتهکانی و جۆری نیزامه سیاسیه که لهسهر مه وزوعی خولی پینجهمی پەرلهمانی کوردستان له راستی دا خوله که (4) ساله ئەگهر درپژ نه کریتهوه، وهکو ئەم خولهی که به داخهوه وای ئی هات، ئەو قسهیهی کاک عبدالرحمن ته بهنی ده کهم، ته حدید بکری وهرزی یه کهم مه سه له ن سالی یه کهم له بیدایهتی خوله کهیه، ئەوهشی که کاک سۆران گوئی بۆ له م خوله نه یکهین یالله منیش پیم باشه له م خوله بیکهین، خو ئیمه له م خوله پرۆژه مان هه بوو ویستمان نیزامی سیاسی له کوردستان پەرلهمانی بی و ویستمان سەرۆک له نیو پەرلهمانه وه ههلبژاردیتر به داخهوه که نه نیسابه کهمان بۆ ته و او بوو و دۆخی کوردستانیش گه یاند به کوئ، زۆر سوپاس.

بەرپرز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

سوپاس، کاک ئومید فهرموو.

بەرپرز ئومید عبدالرحمن حسن:

بەرپرز سەرۆکی پەرلهمان.

به دنیاییه وه تایبهت به مادهدی (3) هه موو ئەو دیده یاسایی و سیاسیهی که بۆ دامه زراوهیی سەرۆکایهتی ههریمی کوردستان ئیستا هیه، به دیدیکی ئهرینی وهکو فراکسیونی پارتی دیموکراتی کوردستان ته ماشای ده کهین و جا چ ههلبژاردن بکریتر، چ ئەو دامه زراوهیه ههلبه سپردیتر یان ههلبه وشیته وه، به لام دیدی گشتی هه موومان هیانانه دی سیستمیکی پەرلهمانی گونجاو که خزمهتی خه لگی کوردستان به دیموکراسیهت بکات له سه رووی هه موو شتی که وه ئیمه وای ده بینین، هه رچه ند ئەو دامه زراوهیه که قسه له سه ر هه لپه ساردنی ده کریتر له رابردوو دا بۆ ئیستاش و بۆ میژووش هه روا ده بی، ئەو دامه زراوهیه به سەرۆکه کهیه وه بۆته هیانانه دی یه کی که له خواستهکانی گه لی ئیمه که بوونی ئالا وهکو هیما و سیمبولیک، بینیمان له چوارچیهی ئەو دامه زراوهیه دا ئالای کوردستان له ولاتان و له سەرۆک و ریه بری ولاتاندا ده هاتن له ژیر ئەو ئالایه و بوونی ئالایه که له رووه باره عاتفیه کهی چ کاریگهریه کی هه بوو، له باری دیپلوماسیهی دا ئەو دامه زراوهیه دیسان به شیکی گرنگ بووه له پيشوه چوونی دیپلوماسیهتی ههریمی کوردستان ئەگهر دیقهت بدهین، پيشی سالی (2005) پيش بوونی ئەو دامه زراوهیه دیپلوماسیهتی ههریمی کوردستان له چ ئاستیک بووه و ئیستا له چ ئاستیکی دیکهیه، له حاله تیکی دیکه دا ئەو دامه زراوهیه و

سەرۆك و دامەزراوەكە بە پێی یاساكانی دەسەڵاتی ئەو سەرۆكە كە سەرۆكى ھێزە چەكدارەكان بوو، گەورەترین ھێزی درێندەى دونیا تیرۆر و توندپەروى لەسەر دەستی خەلكى كوردستان تێكشكێنرا، لەبارى نیشتمانى و نەتەوەپەش دا جارىكى ديكە ئەم دامەزراوەیە ئەو چەترە بوو ھەموو ئیستجابه جیاوازهكانى لەژێردا كۆدەبوونەو و كۆبوووە، بینیمان بەج شۆوھەك لەو بارەدا ھاوكار و پشتیوانى دۆزى خەلكى كوردستان بوو، گەورەترین شانازى بۆ ئەو دامەزراوەیە یان خەلكى كوردستان كاتێك ئەو یاسایە دانرا لە سالى (2005) یاسای ژمارە (1) یەكێك لە ھاتنەدى خواستەكانى خەلكى كوردستان بوو كە وەكو ديسان تەئكید لەسەر ئەو دەكەمەو ئەو دامەزراوە چ رۆلكى بىنى لە مەسەلە نیشتمانى و نەتەوەپەشەكانى ئیستاش ئیمە پیمانواپە كە ئەو كارەى دەكریت یان ئەو گەفتووگۆپەى ئەمرۆ دەكرى لەسەر ئەو بابەتە دەكریت، ئەو جیاوازی ئیمە لەسەر تى گەشتنمان لە ميكانىزم و لە بابەتى دەستور، بۆیە دەكرى بە پێی دەستور ھەموو ئەو جیاوازیانەى كە ھەمانە بە پێی پرۆژەھەك كە دەستور لە ھەریمی كوردستان دیتە ئاراو، ئەو فەوزاپە یان ئەو كێشە و گرفتەنەى لایەنەكان نەمىنى و دەستور ئەو چەترە بى كە لە ژێرى دا دامەزراوەكان كارى خۆى بكات، ئیستا ئیمە لە خولى پینجەمى پەرلەمانى كوردستانمان لەبەردەمە نزىكىن لەوێ كە ئەم خولە بەرەو كۆتایى دەچیت، لەم خولەش دا ئەو گرفتەنە چارەسەرمان كرد، لە رابردووشدا نەمانتوانى خاوەنى دەستورێك بىن و دیدگا سیاسىەكانمان ھۆكار بوون لەوێ كە دەستور نەخرا ريفراندۆمەو، دیدگا سیاسىەكانمان ھۆكار بوون لە لیژنەھەكى دیکەى دەستورى دروست بى و كارەكانى تەواو نەكات، لە خولى پینجەم دا ھاوكار بىن لەوێ كە ھەم دەستورێكمان ھەبى بپتە چەترىك بۆ ھەریمی كوردستان و ھەموو ئەو كێشە و گرفتەنەى كە لە نیوانمان دا ھەپە لە چوارچۆپەى ئەو دەستورە یەكلاپى بكریتەو، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئیمینكى / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بەھار خان فەرموو.

بەرپز بەھار عبدالرحمن محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەم ماددەپە وا دارپژارو وەكو ئەوێ دەستورێكمان ھەبى و لەسەر بنەما گشتیەكانى چارەسەرى شتەكان بكەین، بۆیە خالى یەكەم/ ئیمە بۆچى ئەو كێشەپە و دەرھاویشتەكانى دەزانین كە چەند كارىگەرى لەسەر ھەریمی كوردستان ھەبوو، بۆ بەجپى دپلین بۆ خولى پینجەم و یەعنى ب ھەمان شپۆاز ئیدامە بەو كپشانە دەدەین، دوو/ ئیمە دەستورمان نیپە تا بەو شپۆازە لەسەر بنەما گشتیەكانى خۆ ئەگەر دەوتریت بۆ خولى پینجەم زەمان چپپە كە لە خولى پینجەمیش دا دەبپنە خاوەنى دەستور، ئیمە دەزانین ئەك ھەر لە خولى چوارەم، لە خولەكانى پپشترپش دا و ھى خولەكانى پپشترپش بەداخەو دەلیم كە بەھوى ملمانى سیاسى و بەرژوونەپە حزبپەكانەو كە نەتوانراو ھەریمی كوردستان بكریت بە خاوەنى دەستور، بۆپە لەبرى ئەوێ كە ئیمە بپسپپپین بە خولى پینجەم و بلپین بەرپرسپاریەتەكە لە خۆمان لیژنەكانى

نووسينەوہى دەستور دەست بەگاردەکانى بکاتەوہ، ئەوہى کە کاروبارى نووسينەوہى دەستور و پەكى خستووہ لە راستى دا ئەگەر چى ئەمە پەيوەندى بە قۇناغەکانى رابردووشەوہ ھەيە، بەلام لە ئىستادا بەرپرسيارىيەتەکەى لە ئەستوى ئىمەدايە و ئەم پەرلەمانەيە، بە تايبەتى دەبى دەستەى سەرۆکايەتى، چونکە وادەيەك درا بوو بە ليژنەى نووسينەوہى دەستور کارى باشيان تيا کردووہ، ئەوہ مابوو کە ئەگەر کاتەکەيان تەواو نەبوو دووبارە بىتەوہ پەرلەمان و دەنگيان پى بدرىتەوہ و مانگىكى دیکەش وادەکەيان بۆ دريژ بکريتەوہ، يەعنى لە ئىستادا ئەوہ ماوہ کە دەستەى سەرۆکايەتى بىخاتە بەرنامەى کار، دەست بەگاردەکانيان بکەينەوہ، نازانم چى ريگرە بۆچى ئەوہ ناکەين، ھيوادارم کە بەو شىوازە سياغە بکريت، بەرپرسيارىيەتەکەى لە ئەستوى ئەم خول بى و ئىمە ليژنەکانى دەستور دەست بەکار بکەينەوہ و تاوہکو چارەسەرى دەستورويش نەکەين ئەو کيشانە چارەسەر نابن، بەلام تەحسيل حاسلە، نووسينەوہى دەستور کيشەکە چارەسەر دەبى بە تايبەتى ئەگەر سيستمى پەرلەمانى جيگرى بى لە دەستور دا ئەو کاتە سەرتاپاي ئەو کيشانە چارەسەر دەکرا بە سەرۆکايەتى ھەريم، ئەو کيشانەى کە ھەمانە لەسەر شىوازي سيستمى حوکمرانى لەھەريمى کوردستان دا، بۆيە داوا دەکەم کە پەلە بکريت و ئەوبەرپرسيارىيەتەى لە ئەستۆمانە بە پى پيوست جى بەجى بکريت بە تايبەتى دەستەى سەرۆکايەتى، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنى / جيگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، پەروا خان فەرموو.

بەرپز پەروا على حمە محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەرەتا پشتگيرى لە قسەکانى کاک بيستون و کاک عبدالرحمن دەکەم، زۆريک لە قسەکانى منيان کرد، منيش بروام وايە کە بەلى ئىمە وەکو فراکسيۆنى گۆران بروامان بەوہيە کە ئەبى سيستم پەرلەمانى بى و ھاوشيوہى بەغدا بىت، لەبەرئەوہ ئەوہ ھۆکارەکان ئاسان تر دەکات، سەبارەت بە ھالپەساردنیشى يان دواخستنى بۆ خولى پينجەمى پەرلەمان، منيش خوازيارم کەلەم خولەدا بکرايە، چونکە ئەوہى کە ئەم خولە يەکيک لە شانازيەکانى ئەوہيە کە دەستى بۆ زۆريک لە پرسەکان بردووہ، راستە بە دلى ھەمووان نەبووہ و ھەموو حزبەکان لەسەرى تەوافوقيان نەبووہ، بەلام ئەوہندەى کە تووشى کيشەيەش بووين لەسەرى خوازيار بووين کە ئەم خولە ببوايە بە دەستکەوتى ئەم خولە و کۆتايى ھينان بە ھەر شىوازيک بى تەبعەن دەرئەنجامەکەى لەسەر دەستى ئىمە کۆتايى پى ھات بايە و سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنى / جيگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، زولفا خان فەرموو.

بەرپز زولفا محمود عبدالله:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

من پشتیوانی له قسهی هاوڕێیانم کاک بیستون و مامۆستا عبدالرحمن و پهروا خان دهکهم، له بهرئهوهی که ئیمه دهستورمان نییه و تاوهکو ئیستا دیار نییه که له خولی پینجهمیش دا ئایا دهستور پهسهند دهکری یاخود نا، له بهرئهوه من پینشیار دهکهم که پینووسته کاتیک دیاری بکری، پینشیازی ئهوه دهکهم که له خولی پینجهم له وهرزی یهکهم چاره نووسی ئهه دامهزراوهیه یهکلایه بکریتهوه، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

سوپاس، کاک محمود فەرموو.

بەرپز محمود حاجی:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

سهرهتا من تکایهک له لیژنه یاسای دهکهم که پینووست دهکات تا رادهیهک رهچاوی پینشیارهکان و بۆچوونهکانمان بکهن، له مادهی پینووهوه تا مادهی (2) که زیاتر له (6) کهس پشتیوانیمان له قسهکهی و بۆچوونهکانی کاک بیستون کرد، بهلام وهکو پینووست ئهوه مادهیه دانه پینترایهوه به پین خواستی ئیمه و خویان چۆنیان ویست وایان دارشتهوه، دوو/ سهبارت به مادهی (3) بهرای من له بهرئهوهی ههریم کوردستان و برادهرانیش باسیان کرد دهستوری بۆ نه نووسراوتهوه دیاریش نییه کهه دهبین به خاوهنی دهستوری ههمیشهیی خۆمان له کوردستان، بۆیه بهرای من پینووسته وا بنووسریتهوه، پینووسته خولی پینجهمی پەرلهمانی کوردستان له یهکهم وهرزی گریدانى دا له ژیر رۆشنایى بنهما گشتیهکانى دهستوری عراق بریار لهسهر چاره نووسی سەرۆکایهتی ههریم بدریت، بۆیه پینووسته سیستمی پەرلهمانی بى و هاوشیوهی عراقی فیدرال بى، له بهرئهوهی ئهگهر ههر هیچ نه بى پینتر ههر چیمان کردى له دواى (16) ئۆکتۆبهرهوه بینیمان چۆن ده بى و ئیستا ههمومان کیرکیمان له وهی که چۆن له دهستوری عراق جى به جى بکهین و بچینهوه عراق و له ههلبژاردنه ی عراقیش دا نزیکه ی (60) کورسی پەرلهمانیمان ههیه و دهچینهوه پەرلهمانی عراق و کهرکوک وهرنه گرینهوه، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

سوپاس، کاک مهردان فەرموو.

بەرپز مهردان خدر مصطفى:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

سهبارت به مادهی (3) خالی یهکهم من له گهل ئهوهه که چاره نووسی ئهه پرسه پرسى سەرۆکایهتی ههریم ئهگهر به کاتیشهوه گری بدریت به کاتیکى وابیت که ئیمکان بیت جى به جى بکری، بۆ نموونه ئهگهر پینشیاری ئهوه بیت له وهرزی یهکهمی خولی پینجهمی پەرلهمانی کوردستان پیمان وابیت که ئیمکانه دهتوانری که ئهه پرسه یهکلایه بکریتهوه ههمومان له بیره که ئهه خوله ی پەرلهمان وهرزی

یهکهم زیاتر تهواو ببوو و هیشتا هر نهمانتوانی بوو حکومت و کابینهی حکومت درووست بکهین، بویه من پیموایه له خولی پینجه‌میش وهرزیک تهواو دهبی وهیشتا گهتوگو و موناقه‌شات له‌سهر درووست کردنی حکومت بی، بویه بو نه‌سیکی یان ده‌قیکی وا دابنپین که له نیستاره بزاین جی به‌جی ناکری، بویه من له‌گه‌ل نه‌ومه که لیژنه‌ی یاسایی نه‌و نه‌سه‌ی که لیژنه‌ی یاسایی دایانناوه نیمکانه له ماوه‌ی خولی پینجه‌م نه‌و پرسه یه‌کلا بکریته‌وه، نه‌گهر نه‌وه‌ش نه‌بی ده‌توانین که حه‌لیکی وه‌سه‌ت ماوه‌یه‌کی وا بی‌ت که نیمکان بی‌ت نه‌م پرسه یه‌کلابکریته‌وه، خالی دووم لیژنه‌ی یاسایی پینشیاره‌کی باشیان کرد که به دیلی بنه‌ما گشتیه‌کانی ده‌ستووری ههریمی کورستان بیت من پینشیاریکی زور باشه، نه‌گهر نی‌مه پیمان وایی نه‌گهر بگه‌ینه بنه‌ما گشتیه‌کانی ده‌ستووری عیراق که له دوا‌ی دا وای لی دیت سه‌روکی ههریم له‌ناو فراکسیونه‌کانی په‌رله‌مان هه‌لبژیردیت ده‌بیته هوی نه‌وه‌ی که سیستمه‌که په‌رله‌مانی بی‌ت، به حه‌قیقه‌ت من دهمه‌وی چهند ته‌وزیحیک بده‌م، د‌فالا نیشاره‌تی پیدا سه‌ره‌رای پشتگیریم بو قسه‌کانی پیویستی به ته‌وزیحی زیاتره، شیوازی هه‌لبژاردنی سه‌روک به هیچ شیوه‌یه‌ک له سیستمی حوکم ناگوریت، له نیزامی په‌رله‌مانی ته‌ئکید ده‌که‌مه‌وه له وولاتانه‌ی که نیزامی په‌رله‌مانیان هه‌یه چوار شیوازی بوه‌لبژاردنی سه‌روکی ولات هه‌یه، شیوازی یه‌که‌م که پیی ده‌وتریت شیوازی ویراسی له بریتانیا که مه‌هدی نیزامی په‌رله‌مانیه سه‌روکیان مه‌لیکه به شیوه‌ی ویراسی نه‌و پوخته وهرده‌گریت، شیوه‌ی دووم که شیوه‌ی نینتخابه، نه‌ویش سی شیوازی هه‌یه، نمونه‌ی یه‌که‌م سه‌روک له‌ناو په‌رله‌مان هه‌لبژیردیت که نمونه‌ی به‌رچاومان هه‌یه وه‌کو له عیراق و له لوبنان و نیزامه‌که‌ش نیزامی په‌رله‌مانیه، شیوازی دووم سه‌روک له‌ناو خه‌لک هه‌لبژیریت، نیزامیشیان نیزامی په‌رله‌مانیه و نمونه‌ی نه‌مسا و پرتوغال و چهند نمونه‌ی تریشمان هه‌یه، شیوازی سییه‌م یان شیوازی سییه‌می نینتخابی و چواره‌می نیزامی په‌رله‌مانی پیی ده‌لین شیوازی تیکه‌لاو، نیزام په‌رله‌مانیه و سه‌روک به شیوه‌ی تیکه‌لاو هه‌لبژیریت و وه‌کو نه‌لمانیا‌ی نیتحادی، نه‌لمانیا‌ی نیستا، نوینه‌ری خه‌لک له موقاته‌عات له‌ناو خه‌لک نوینه‌ری خو‌یان هه‌لبژیرن، کونگره‌یه‌ک درووست ده‌گریت له نوینه‌ری خه‌لک و له‌گه‌ل په‌رله‌مان هه‌ردووکیان پیکه‌وه سه‌روکی ولات هه‌لبژیرن، بویه نی‌مه به هه‌له‌داده‌چین که ده‌لین نه‌گهر سه‌روک له‌ناو په‌رله‌مان هه‌لبژیریت، سیستم ده‌بیته سیستمی په‌رله‌مانی، زور پیویست بوو نه‌و ته‌وزیحاتانه بو به‌رچا ورونی نه‌ندامان و زور سوپاس.

به‌رپز جعفر ابراهیم نی‌مینکی / جیگری سه‌روکی په‌رله‌مان:

سوپاس بو نه‌و زانیاریه، منیره خان فه‌رموو.

به‌رپز منیره عثمان علی:

به‌رپز سه‌روکی په‌رله‌مان.

من له کو‌تا قسه‌کانی به‌رپز ماموستا هه‌ورامانه‌وه ده‌ست پی ده‌که‌م، که له‌راستی دا دهمه‌وی نه‌وه بلیم خولی چواره‌می په‌رله‌مانی کوردستان قوربانی زورمان دا بو سه‌روکایه‌تی ههریم و موئه‌سه‌سه‌ی سه‌روکایه‌تی ههریمی کوردستان، (50٪) ی کاری نه‌م په‌رله‌مانی کوردستانه به‌هوی سه‌روکایه‌تی ههریم و

پۆستی سەرۆکایەتی ھەرئیمەو ۱۰ ئەم پەرلەمانە پەك خرا، بۆیە ئومید دەكەم ئیەم ھەول بەدین ئەم كیڤشە دامەزراوەی سەرۆکایەتی ھەرئیمە كوردستان لە خولی چوارەم دا با ھەلی بکەین، با جارێکی تر وەك چۆن خولی سێیەمی پەرلەمان كیڤشەگەیی بە نیوہ ناچل بۆ خولی چوارەم بەجی ئەھیلرئ، با ئیمەش جارێکی تر بە نیوہیی بە جیی ئەھیللین بۆ خولی پینجەمی پەرلەمان، خولی پینجەمی پەرلەمانیش نیوہی تەمەنی کاری پەرلەمانی خۆی بۆ ئەم مۆئەسسەسە و دامەزراوەیە تەرخان بکات، بۆیە ھیوادارم ئیمە بە جورئەتەو دەست بنیینە سەر برینەکان و بە جورئەتەو دەست بەرین بۆ ئەوہی کە ئەو ماوہ کورتەیی لەبەردەممان ماوہ كیڤشە مۆئەسسەسات و كیڤشە سەرۆکایەتی ھەرئیم و ئەو مۆئەسسەسەییە چارەسەر بکەین، پشتگیری ھەموو ئەو راو بۆچوونانەش دەكەم کە پنیوئستە لیژنە دەستووریەكە جارێکی تر کارا بکەینەوہ لەپەرلەمانی كوردستان دەست بە نووسینەوہی دەستوور بکەین بۆ ئەوہی لە خولی چوارەمی پەرلەمانی كوردستان دا دەستوور بنووسینەوہ و ئەو دەستوورە تەواو بکەین کە دوو بەشی ماوہ، بۆ ئەوہی بتوانین ئەو كیڤشانەیی کە لە خولی چوارەمی پەرلەمانی كوردستان ھەمان بووہ جارێکی تر ئەو كیڤشانە بۆ خولی پینجەمی پەرلەمانی كوردستان درووست نەبیت، زۆر سوپاس.

بەرئیز جعفر ابراھیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، كاك عمر فەرموو.

بەرئیز عمر عینایەت:

بەرئیز سەرۆکی پەرلەمان.

من ئەگەرئیمەوہ بۆ ھۆکارەکانی دەرچواندن ھەرچەندە ئیستا کاتی نییە بەس باسی رەخساندن و زەمینە سازی ئەکا من پیم باش بوو ئەو رەخساندن و زەمینە سازیە بۆ ئەو یاسایە کرا کە لەلایەن پینج لایەنەوہ پینجکەش کرا، لە (23) ی حوزەیرانا خویندەوہی بۆ کرا، ئەگرئ ئەو پینج لایەنە ئیستا وەكو مامۆستا (ھەورامان، مەروان) فەرموویان (مونیە) خانیش باسی کرد ئیستا پینج لایەن ببی بە شەش و ببی بە ھەوت بکریت بە ھەشت و ھەموو فراگسیۆنەکان وگۆتا کەمینە پینجھاتەکانیش بەشداری تیدا بکەن، ئەگرئ باشتر ئەم یاسایە نەسپیرین بە خولی ئایندە نەسپیرین بە نادیار خۆمان لەو ئاستە ببینینەوہ بتوانین چارەسەری ئەو كیڤشە بکەین یاسای سەرۆکایەتی ھەرئیم بەو پینجە پنیوئستە ھەمواری بکەینەوہ، گری دەست نەخەینەوہ خۆمان بە کەم نەزانین، خولی پینجەم ئیستا وەكو مامۆستا (ھەورامان) جارێکی دیکە باسی کرد باشتر یەگرتان ناسیوہ باشتر لەیەكتر تیگەشتوین ھەم دەستورەكە وەكو ئەوہی (بەھار) خان باسی کرد، دەستوورەكە تەواو بکەین ھەم ھەمواری ئەم یاسایە بکەینەوہ ئەگەر ئەمانەشتان ھیچ پیناگریت وە من وای ئەببینەوہ لە ناو برگەكەدا ھەندئ نایانەوئ باسی دەستووری عیراقي بکەن ھەندئ ئەیانەوئ بلین بنەما دەستووریەکان گشتییەکان ھەندیکیشیان ئەیانەوئ بلین دەستووری ھەرئیمە كوردستان کە نییە وا باشتر ئەگەر ئەمانە ھیچ نەکرا، من داوا ئەكەم برگەكە بەم شیوہییە بخوینریتەوہ، پنیوئستە خولی پینجەمی پەرلەمانی كوردستان لە یەكەم وەرزئ گریدانئ خویدا بریار لە چارەنووسی

دامه زراوی سەرۆكایه‌تی هه‌رێم ب‌دات، ئه‌گه‌ر له‌لای ئێمه چاره‌سه‌ر نه‌كرا كه من ه‌یوادارم ب‌كرێت، له‌و ئاسته‌یاین كه ب‌كرێت، ئه‌گه‌ر ناكرێت ئه‌م په‌ره‌گرافه ب‌نووسن باسی ده‌ستوور نه‌كهن ب‌یسه‌پێنن ب‌ه‌سه‌ر خولی پێنجه‌م له یه‌كهم وه‌رزى گرێدانى خۆیدا پشت به ده‌ستوور و ئه‌وانه نه‌به‌ستیت، چونكه پشت به ده‌ستوور هه‌ر به ده‌نگدان یه‌كلاى ده‌كرێته‌وه باشتره له وه‌رزى یه‌كهمى گرێدانى خۆیدا ئه‌م بابته‌ه یه‌كلاى ب‌كاته‌وه، زۆر سوپاس.

به‌رپێز جعفر ابراهیم ئێمینكى / جیگری سەرۆكى په‌رله‌مان:

سوپاس بۆ به‌رپێز (عمر عینایه‌ت)، به‌رپێز (تحسین اسماعیل)، فه‌رموو.

به‌رپێز تحسین اسماعیل احمد:

به‌رپێز سەرۆكى په‌رله‌مان.

ئه‌م بابته‌ه ی سەرۆكایه‌تی هه‌رێم براده‌ران هه‌ندى شتیان باس كرد كه ناكرى و گونجاو نییه، بۆ نمونه دیوانى سەرۆكایه‌تی هه‌رێم سه‌ر به ئه‌نجومه‌نى وه‌زیران بێت، ئه‌مه له كاتێك ده‌كرێت كه یاسای سەرۆكایه‌تی هه‌رێم هه‌موار كرابێته‌وه یاخود نه‌مابێت یان هه‌له‌وه‌شایه‌ته‌وه، به‌لام تا هه‌له‌وه‌شایه‌ته‌وه ناكرێت سه‌ر به ئه‌نجومه‌نى وه‌زیران بێت به‌لام ده‌كرێت له‌ژێر چاودێرى ئه‌نجومه‌نى وه‌زیران بێت، زۆر به‌داخه‌وه میله‌تان شانازى به كه‌سانى خۆیانه‌وه ده‌كهن ئێمه لێره ته‌نها كارمان ئه‌وه‌یه یه‌كتر ب‌شكێنن یاخود شتى خۆمان به كه‌م بزانی، من پشتگیری كاك (ئومید خۆشناو) ده‌كهم كه قسه‌كانى منى كرد، سەرۆكایه‌تی هه‌رێم ده‌ستكه‌وتى زۆرى بۆ هه‌رێمى كوردستان به ده‌ست هێناوه له هه‌موو رووه‌كانى دیپلۆماسى و سه‌ربازى و ته‌نانه‌ت توانیویه‌تی خزمه‌تێكى زۆر به خه‌لكى هه‌رێمى كوردستان ب‌كاتن كه ئێمه لێره ته‌رازوومان دائیمه‌ن به یه‌ك لادایه ته‌نها سه‌لبیاته‌كان باس ده‌كهن و باسى ئیجابیاته‌كان ناكه‌ین، به تایبه‌تی ده‌ورى جه‌نابى سەرۆكى هه‌رێم ده‌ورێكى دیار بووه له هه‌رێمى كوردستان له هه‌موو بواره‌كاندا، به نسه‌ت ماده‌ه (3) من پێم وایه پشتگیری مامۆستا مه‌لا (ئه‌نه‌س) ده‌كهم یان كه هه‌ر نه‌مینیت یاخود من پێشیار ده‌كهم ئه‌گه‌ر ب‌مینیت به‌م شیویه‌ه بێت، ئێمه ناتوانین شت فه‌رز ب‌كه‌ین له‌سه‌ر خولی پێنجه‌م كه دیتن، به‌لام ده‌كرێت وه‌كو پێویستییه‌ك باس ب‌كه‌ین من به‌م شیویه‌ه دام رشتوووه به حه‌قیقه‌ت ماده‌ه سى (أ) پێویسته خولی پێنجه‌مى په‌رله‌مانى كوردستان كار بۆ دانانى ده‌ستوورى هه‌رێمى كوردستان ب‌كات با ده‌ستوورى هه‌رێمى كوردستان چاره‌نووسى دامه‌زراوه‌ی سەرۆكایه‌تی هه‌رێمى كوردستان و یاسای سەرۆكایه‌تی هه‌رێمى كوردستان دیارى ده‌كات، زۆر سوپاس.

به‌رپێز جعفر ابراهیم ئێمینكى / جیگری سەرۆكى په‌رله‌مان:

سوپاس بۆ به‌رپێز (تحسین اسماعیل)، (ئارى عبدالطیف) فه‌رموو.

بهریز ناری عبداللطیف مولود:

بهریز سهروکی په رله مان.

وہلاً من تیناگم یه عنی چی له ژیر روشنایی بنه ما گشتییه کان دستوور هندیی بهرپز باسیان کرد زور به کورتی لیژنه ی بهرپز تهرحیکی کرد له سهر پیوهره گشتییه دستووریه کان له بری بنه ما گشتییه کانی دستوور هیچ جیاوازیه کی نییه نه گهر مهبهست له پیوهره گشتییه دستووریه کان دستووری عالهمیه کانه نه وه شتیکی تره، بهلام بنه ما گشتییه کان دستوور نه گهر دستووری ههریمی کوردستان نیمه دستوورمان نییه، پاشان بهرپزان نیمه (11/6) نه م په رله مانه نه توانیت بریار بدات وه کو نه و بهرپزانه ناماژدیان پیدا، بوچی نیمه نه و چاره نووسه بخرینه دستی خولی پینجه م، بوچه من وه کو رهئی شه خسی وه ک نه نام په رله مانیک دوا نه گم نه م پرؤزه یه سه رله بهری هه لگیریت، زور سوپاس.

بهریز جعفر ابراهیم نیمینکی / جیگری سهروکی په رله مان:

سوپاس بو بهرپز (ناری عبداللطیف)، بهرپز (ابو کاروان)، فهرموو.

بهریز عبدالرحمن فارس عبدالرحمن (ابو کاروان):

بهریز سهروکی په رله مان.

من له سه ره تا له پیو یسته وه دستی پینه گم من پیم وایه نیمه ناتوانین ههر پرؤزه یه کی یان یاسایه کی مولزهم بو خولی داهاتوو بهیلینه وه، چونکه هه موو خولی په رله مان ی بو هیه هه موو یاسا و بریاره کانی دستکاری بکات، بوچه نه م په رله مان پرسیاره گشم نه وه یه نایا نه م نه یلزامیک قوه تی نیلزامی هه یه؟ به بروی من نا، دوو پرساره کی تریشم نه وه یه نایا نیمه دستوور له خولی داهاتووا ته و او نه که یین چونکه ته جروبه ی رابردوومان زوره بو نه وه له بهر نه وه به شی تری پرساره گم که نه و دستووره ته و او نه بیت به پی نه م ماددانه دیسان هه لژاردنی سهروکی ههریم ناکریت، نه م به راستی مه سه له یه که که نه یی بزانیان، خالی سییه م نه وه یه که من بروام وایه که له بری بریار له سهر چاره نووسی دامه زراوه ی سهروکیه تی ههریم بگریته بریار له سهر چاره سهری دامه زراوه ی سهروکیه تی ههریم، زور سوپاس.

بهریز جعفر ابراهیم نیمینکی / جیگری سهروکی په رله مان:

سوپاس بو بهرپز (ابو کاروان)، بهرپز (د. شیرکو حه امین)، فهرموو.

بهریز شیرکو حه امین قادر:

بهریز سهروکی په رله مان.

له راستیدا کی شه یه کی گه وره یه که له خولی سییه م سپاردوویه تی به خولی چواره م وه خولی چواره میش نه یسپیری به خولی پینجه م وه نووسراویشه بو ره خساندن ی زه مینه ی ته و افق و نه وانه، نیمه نه گهر بگریینه وه بو سه ره تا ی خولی چواره م و دروست بوونی کابینه ی هه شته م ناو نرا کابینه ی بنکه فراوان و کابینه ی ته و افق و نه وانه وه بینیمان چهنیک بهری کرا له راستیدا، بوچه نه م نه سلی کی شه گه یه بو له م خووله یه کلای نه کریته وه بو نه و لیژنه یه ی که حدودی له (60%) کاره کانی ته و او کرد له نووسینه وه ی

دەستورا بۇ دەست بە گارنابنەو، وە بەتایبەتی ئیستا کہ بۆتە مەتلەبی خەلکیش لە چەند رۆژی رابردو و یەعنی یاداشت پێشکەش کراوە بەو پەرلەمانە بە ناوی سەگۆی جەماوەرەو وە کۆمەڵیک پەرۆزە یاسا بخریتە بەرنامەى کارەووە کہ لە راستیدا من خۆم لە سەدا سەد پشتمانی ئەکەم، بۆیە گرینگە ئیمە بتوانین لەو ماوەیە کەمەى کہ ماومانە ئەمە چارەسەر کەین وە لە راستیدا تەجرووبەشمان ھەبە کہ خولى سى سپاردى بە جوار نەیتوانى چارەسەرى بکات وە رێگری گەورە ھەبوو، وە پەرلەمانى لەسەر پەك خرا وە لە راستیشدا ئەو تیبینیە گشتیانەى کہ درووست بوو لەسەر مۆئەسسەسەکە لەسەر پۆستەك بە مەبنا ئیش و کارەکانى درووست بوو، یەعنی ھەموو مرفۆفیک کاتیک لە ولاتیکدا ئەژى بېگوممان حەز ئەکا شانازى بە ولاتەکەییەو بەکات شانازى بە دامەزراوەکانییەو بەکات شانازى بە کارەکتەرەکانییەو بەکات بەلام وەختى کہ تۆ ببینی مۆئەسسەسات لە پیناوی مەنفعەتەى گشتى لە پیناوی خاك ئەووە خەلک ئەوانە کار ناکات ئیلا لەبەر ئەووە ناکریت بتوانین دیفاعى لیبکەى وە شانازى پێوە بکەین، گەورە لەووە دەستپێدەکا کہ ئەم مۆئەسسەساتانە بەرپزەبەکى زۆر گەورە بە ریزەبەکى زۆر بەرز و بەرچاوە بە نەفەسى حزبى کاربان کردووە بۆیە ئەو ھەموو تیبینیە لەسەر ئەووە درووست بوو ئیستا گەشتۆتە رادەى ئەووەى کہ پێویستە ھەلبوھەشپنریتەو، ئەووەى تری کہ من پشتمانى لە قسەکانى کاک (بێستون) و مامۆستا (عبدالرحمان) و (پەروا) خان و ئەو ھاوریانەى تر ئەکەم کہ بە راي من پێویستە بە روونى بنووسریت تەحیدید بکریت، وە کەى چارەسەر ئەکریت، لەبەر رۆشناى دەستوورى ھەمیشەبى عیراقد، وە پشتمانى قسەکانى کاک (عمر) و جۆریک لەو بەرپزانەى تریش ئەکەم کہ بەو نەفەسە قسەیان کرد، ئەمە دەبیت یەکلایى بکریتەو، وە بە داخەووە ئەو خولەى ئیمە تا ئیستاگە یەعنی نەمانتوانیووە قەزىبەک یەکلایى بکەینەووە کہ خولى سببەم بۆى بە جیھیشتووین ئەى ئیمە چۆن ئەووە بسپیرین بە خولى پینجەم کہ خۆمان ناتوانین ئەو پرسە یەکلایى بکەینەووە کہ خولى سببەم بۆى بە جیھیشتووین، ئەو ھەموو لیکەوتە سیاسە خراپە کہ ئەو پەرلەمانەى لەسەر داخرا، تەئکید ئەکەمەووە پێویستە لەم خولە ئەمە یەکلایى بکریتەووە یاخود ئەگەر ناکریتەووە ئەووەى ئەو ھاوریان باسیان کرد ئەووە تەسبیت بکریت لە ناو ماددەکە، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھیم ئیمینکى / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرپز (د. شیرکۆ حمە امین)، بەرپز مامۆستا (مەلا غریب)، فەرموو.

بەرپز غریب مصطفى رسول:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئیمە لە کاتییدا وەکو فراکسیۆنى یەگگرتوو ئەوھندە داکۆکیەکی دەکەین لەسەر چارەسەرى ریشەبى یاسای سەرۆکایەتى ھەریم و پۆستەکە جەخت لەووە ئەکەین کہ نیەتمان پاکە لە چارەسەرى ئەم کیشەبە وە نیەتى ھیچ فراکسیۆنىکى تر مۆتەھەم ناکەین لەم قەزىبە، ئەزانم ھەموومان بە دواى چارەسەرێکدا ئەگەرین، بەلام ئەو پەیفەى کاک (د. شیرکۆ) دووبارە ئەکەمەووە کہ کیشەى خولى سى سپاردوووبەتى بە جوار و جوار بيسپریت بە پینج لە راستیدا بەوان چارەسەر نەبووبیت بە ئیمەش چارەسەر نەبووبیت

چاۋەرى بىكەين بە خولى پېنجەم چارەسەر بېيت، ئايا ئىمكانيان ھەيە خولى پېنجەم ئەم كېشەيە چارەسەر بىكەن؟ من بە دنایىيەۋە ئەلئىم نەك پېيان چارەسەر ناکرېت بە دەستى ئەۋانەۋە ئەم ياسايە جارېكىتر ئەبىزىكى و كېشەشى ئى ئەكەۋىتەۋە، تىكا ئەكەم با ئىمە ئىش لە كۆل خۇمان نەكەپنەۋە بەرېزان پەرلەمانتارانى بەرېز ھەر ياسايەك كە دەردەچېت ۋەكو قوماشېك وايە كە بتەۋى بدوورى و بىكەى بە قاتېك سەرەتا ئەندازە گېرى ئەكرېت كە نووسىنى ياسا و راپۇرتەكەپە قۇناغى دوۋەم مقەسى لېئەدرى و ئەبىردىت كە گىفتوگۆى ناو ئەو قاعەيە قۇناغى سېيەم دوورنىيەتى كە دەست بەرزكردنەۋە و دەنگ بۇ دانىيەتى، ئىستا ئىمە دەنگ بۇ چى بدەين لە كۇتاييا ئەندازەگېرەكە ھەلەيە ئەندازەكە غەلەت بوو قاتەكە غەلەت ئەبېت ياساكە ھەلە ئەبېك كېشەكە بۇ دواى خۇمان دروست ئەكەين، بۇيە چارەسەرى رىشەيى بە تېگەيشتنى ئىمە ھەلەشەنەۋەى ياساى ژمارە يەك و ژمارە دوو سالى (2005) ە، زۇر سوپاس.

بەرېز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرېز مامۇستا (مەلا غرىب)، بەرېز (انور قادر مصطفى)، فەرموو.

بەرېز انور قادر مصطفى:

بەرېز سەرۆكى پەرلەمان.

بۇ ماددەى سى لەگەل ئەۋەم لە سەرەتا لە پىرۇزەكەدا چۇن بوۋە بەم شىۋەيە بېت واتە پېش ئەۋەى راپۇرتى لىژنەى ياسايى لەسەر ئامادە بىكرېت ھەر ۋەكو كاك (عبدالرحمان) خويىندىيەۋە بە سىفەتەى زانىۋە، زۇر سوپاس.

بەرېز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرېز مامۇستا (انور قادر)، بەرېز (على حمە صالح)، فەرموو.

بەرېز على حمە صالح:

بەرېز سەرۆكى پەرلەمان.

ھىوادارم بابەتى سەرۆكايەتى ھەرىم و سەرۆكى ھەرىم جىاواز كرىت لە ھەندى شتى دىكە، ئەمە دىد و تىروانىنە ھەندى كەس دىد و تىروانىنيان وايە كە ئەم دامەزراۋەيە بۇ خەلكى كوردستان گرىنگە مېژووييە سومبوولە خزمەتى كىرۋە، بۇ نموونە بەندە دىد و تىروانىن ئىمە پېيان وايە ئەم دامەزراۋە گرىنگ نىيە پېۋىستە ھەلەشەيەۋە، بۇيە ئەمە پەيۋەندى بە دىسۆزى و نادىسۆزىيەۋە نىيە، گومان ھەيە لەۋەى زۇرپەى ھەرە زۇرى ئەگەر ھەمووشى بلىين ئەۋەى لېرەيە بۇ خەلك و خاكى خۇى دىسۆزە ئەگەر دىسۆز نەبېت ئەم ولاتە بە بى گەرما و بەبى نەھامەتى ئەروا لە شوينىكى تر خۇشتر ئەزى، بۇيە ئەمە جىاكىرېتەۋە، سەبارەت بەۋە ھەموومان لامان گرىنگە ئىنسان يەئنى بۇ نموونە قوۋەتى من ئەۋەيە من بىست كىلۇ ھەلگرم ناتوانم دوو سەد كىلۇ ھەلگرم ئەگەر ئىستا بمتوانىبايە ئەم دامەزراۋە لېرە ھەلەشەيەۋە نىسابم پېتەۋاۋ بىرايە نەم ئەخستە بەيانى، يەئنى با وازح بىن بىم ناكىرېت، بەلام لە مەبادى خۇش تەراجوعم نەكردوۋە باۋەرم بە ھەلېزاردى سەرۆكى ھەرىم نىيە لە ناو خەلكا چوار سالى

تريش باوهرم پيى نىيە ھەشتى تريش باوهرم پيى نىيە، ئەو سەۋابىتە لاي ئىمە، بۇيە من پيىم وايە ئەو كاتەى كە دياريمان كوردبوو كە وتبوومان وهرزى گريدان لە ژير رۇشنايى وهرزى گريدان بە مەبەستەو تەحديدمان كردوو دەبىت كات ديارى بكرىت، تۆ كە خولەكە ئەكەپتەو ئەكاتە سالى چوارەم ئى سالى چوارەميش وەكو ئەورۆ ئەلئى وەلا فرىا ئەكەوتىن برۆ بۆ خولكى تر، من دلنيام دكتۆرە بەريزەكان پىسپۇرى قانونن وەلام ئەدەنەو، بۆ ئەم خولە ناتوانىت قانون بۆ خولكى تر دەرکات ئەو نىيە ئىمە سەد قانون جىبەجى ئەكەين خولەكانى تر بۇيان دەرکردووين، موناقتەشەكە ئەكەپتەو ھەر لە سەرەتاي خولى گريدانەو نايخەپتە دوو سال موناقتەشەكە ئەكەى بۆ ئەو ھەل كرىت ئومىد ئەكەين جديەك ھەبىت لەو كاتە دۇخىك دروست بىت لەسەرەتاي وهرزى يەكەمى خولى گريدانەكە ئەم بابەتە چارەسەر بكرىت بۇيە ھيوادارم سىاسەت ئەو نىە كە خۆم چىم ھەز لىيە، ئەو ھەيە كە چىم دەست ئەكەوئىت لە نيوان سفر و سەدا پەنجا ھەيە ھەفتا ھەيە ھەشتا ھەيە چل و پىنج ھەيە، ئەگەر بتوانىن من دلنيا بين ئىستا ئەگەر بتوانم نىسابم پى كۆبىتەو كىشەم بۆ درووست نەبىت نايخەمە بەيانى، بەلام ئەگەر نەشتوانم قەناعەت و دیدى من وايە كە باوهرم بە ھەلباردىنى سەرۆكى ھەريم نىيە لە ناو خەلكا پىم وايە سەرۆك ھەبىت لە ژير نىقابى پەرلەماندا بى دەسەلاتى ھەبىت، وە زياتر لەو ھەش پىم وايە قەناعەتم ھەيە كە دامەزراو كە ھەلەو شىنەو وە سەرۆكى ھەبىت چ دەسەلاتى ھەبىت، بەلام سەرۆكى ھەبىت بە كۆى دەسەلاتەكانى لەبەر دەم پەرلەمانا بەرپرسە، بۇيە ئەو كاتە گرىنگە تەحدید كراو بە مەبەستەو تەحدیدمان كردوو بۆ ئەو ھەيە نايخەپتە ئەخىر چوار سالى ئەخىر چوار سالى پىم نەكرا ، بەلام من دلنيام لە دوومانگى يەكەما موناقتەشە بكرىتەو چوار مانگ سى مانگ دواى ئەو ھەل ئەكرىت، بۇيە سوپاستان ئەكەم ھيوادارم ئەو كاتەى كە لىژنەى ياساى لاي بردوو بەگرىنپتەو بۆ شويىنى خۇى، زۆر سوپاس.

بەريز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەريز (على حمە صالح)، خالىكى نىزامە بەريز مامۇستا (مەلا مەروان)، فەرموو.

بەريز حىسین اسماعیل حىسین (مەلا مەروان):

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

وەلا پرسىارىك خالىكى نىزامىيە بۆ لىژنەى ياساى وەقسەكەى كاك ابو كاروانىشە ئايا ئەو خولە دەتوانىتن برىار بۆ خولى ئايندە بدات لە رووى ياساىيەو؟ وە پىم خۆشە بەجدى وەلاممان بدرىتەو ئەگەر واپى كۆمەلە برىارىكى باشيان بۆ دەدەين، سوپاس.

بەريز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان لىژنەى ياساى، ئەگەر وەلام و تىببىنى ھەبن، وە دارشتنەو ھەي ماددە، بەريز (د. فرست) روونكردەو، فەرموو.

بەرپز فرست صوفى على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە سەر ئەو پيشنيارەى بەرپزان لە لیژنەى ياسایى کردیان وه لەسەر زهونى ئەو موناڤه شهيهش كه كرا من پيشنيز دهكەم ئەو سياغەيهەم دارشتۆتهوه ئەگەر بەرپزان لە لیژنەى ياسایى قبوولیان بێت، بەم شیوهيهيه، خولى پینجەمى پەرلەمانى كوردستان لە ماوهى دوو وەرزی گریدانى سالى يهكهמידا لەسەر بنەماى پيوهره گشتییه دەستووریهكان بریار لەسەر چارەنووسى دامەزراوى سەرۆکایهتى هەرپم دەدات، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئیمینكى / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرپز (د.فرست)، ئیستا چاوهروانى ئەوهینه لیژنەى ياسایى، خالى نيزامى كاك (على)، فەرموو.

بەرپز على حمە صالح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

دوو پيشنيز ههيه دوو خول يان يهك خول هەردووکی بخه دەنگدان.

بەرپز جعفر ابراهيم ئیمینكى / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

رای لیژنەى ياسایى، بەرپزان لیژنەى ياسایى، بەرپز (د.قالا)، فەرموو.

بەرپز قالا فرید ابراهيم:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لەماوهى دوو خولى وەرزی گریدانیدا سالى يهكهمدا ههيه، وه لە يهكهمین وەرزی گریداندا ههيه ئەگەر تەوافق هەبى ناخهينه دەنگدان يهكسەر لە ماوهى دوو وەرزی گریدانیدا سالى يهكهم دا دەرپزین، ئەگەر نا دەبى هەردوو پيشنيزهكه بخريتە دەنگدان، پيشنيزى يهكهم كه لە لایەن زیاتر لە سى پەرلەمانتار كراوه لەیهكهمین وەرزی گریدانیدا.

بەرپز جعفر ابراهيم ئیمینكى / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

سى خالى نيزامى ههنه، بەرپز مامۆستا(مەلا مەروان)، فەرموو.

بەرپز حسين اسماعيل حسين:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو وەلامەى ئەو پرسيارەى ئاراستەى لیژنەى ياسایى کرد لە لای ئیمە جیى ئیعتیبارە ئەگەر ئیمە بتوانین یاسا دەرکەین وه خولى داهاوو مولزەم کەین بۆ ئەوهى ئەمە کردوو مانە ئەوه بۆ ئەوهى لە رووى دەنگدانەوه لەم روانەوه تەئسیری دەبیت، بەلام ئەوهندەى ئەمە ئەوه چوار سألە پینج سألمان تەواو کرد لەم پەرلەمانە هيج خولیک ناتوانیت ياسایهك دەرکات برپاریك بدات بۆ خولهکەى داهاوو، چونکه خولهکەى داهاوو پەرلەمانتارن هەمان سەلاحیەتى ئیمەیان ههيه، دەتوانن ئەو یاسا و قانونانەى كه ئیمە دەرمانکردوو ئیشی پینەکەن هەمووی هەمورار کەنەوه، پيو خوشه وەلامان بەدەنەوه، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

(د.فالا)، فەرموو.

بەرپىز فالا فرىد ابراهيم:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئىمە لىرانە دانىشتووين ياساگە دەردەكەين ياساگەشمان ناوى ياساى تەعليقە ھلپەساردنە بۇ خولى پىنچەم، ھەر ياسايەك كە تۆ ئەمرۆ دەرى دەكەى مولزەمە بۇ خولى پىنچەم و شەشەم و ھەوتەم و ھەشتەم مەگەر خولەكە بۇ خولى ياساگەى تۆ ھەلبوھشىنىتەوہ يان ياساگەى تۆ ھەمواربكاتەوہ، يەئنى ئەو خولى كە دى دەتوانى جىبەجىي نەكا دەتوانىت ھەموارى كاتەوہ دەتوانى مؤئەسەسەكەش ھەلوھشىنىتەوہ.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز (سۆران عمر)، فەرموو.

بەرپىز سۆران عمر سەئىد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىشنىيارى تىرىش ھەبوو ئەم خولە ئەم پىرسە چارەسەر كا نەك خولى پىنچ و نەك گرىدانى خولى يەكەم و دووہ، ھىوادارم ئەویش بخىرىتە دەنگەوہ.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز (د. بەھار مەحمود)، فەرموو.

بەرپىز بەھار محمود فتاح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

خولى ئەم پىرۆزە ياسايەى كە ھاتووہ نەتىجەى ئەوہىيە كە ئەم خولە بە داخوہ ئىمە نەمانتوانىوہ ئەم بابەتە چارەسەر بکەين، وە بۇ ئەوہش ھاتوون بۇ خىزمەتى ئەو پىرۆزەيەى كە پىشكەش كرابوو چونكە ئەگەر ئەم پىرۆزەيە نەبىت دەبىت ھەلبىزاردن بۇ سەرۋىكايەتى ھەرىم بىرىت لەناو خەلكا بىرىتن بۇيە ئەمە نەتىجەيە ئەگەر ئىستا دەتوانىن لەم ماوہ كەمەى كە ماومانە فەرموو ئىستاش ئىمە نامادەين.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

خالى نىزامى كۆتايى پىھات گوى لە دانىشتى كۆتايى بگىرىن لىژنەى ياسايى، فەرموو.

بەرپىز فالا فرىد ابراهيم:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لە يەكەم وەرزى گرىدان زياتر لە سى ئەندام پىشنىيارى كىردوہ بخىرىتە دەنگدان.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

يەكەمىن وەرزى گرىدان ئەوہ دەخەينە دەنگدان ئەوہى پىي پەسەندە.

بەرپىز ڧالا فرىد ابراهيم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماوهى دوو وەرزی گرىدانى سالى يەكەمدا، پيشنيارى دوووم.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

دژ بۇ پيشنيارى يەكەم، يەكەم وەرزی بوو، (32) كەس لەگەل ئەوهيه دژى پيشنيارى يەكەم واتە پيشنيارى يەكەم رەت كرا، پيشنيارى دوووم لەگەل كۆى ماددەكە بە دارشتنى نوئى بيخەنە دەنگدان، خالى نيزامى وەرناگرين با ئەوه كۆتايى پيشينين.

بەرپىز ڧالا فرىد ابراهيم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (3):

پيشيسته خولى پيشنجهمى پەرلەمانى كوردستان لەماوهى دوو وەرزی گرىدانى سالى يەكەميدا لە ژير رۆشناى پيوهره گشتيه دەستوورپهكان برپار لەسەر چارەنووسى دامەزراوهى سەرۆكايهتى هەريم بەدات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيه بەم شيوازهى خويناىهوه دەخهينه دەنگدان كى گەلدايه؟ (33) كەس لەگەل ئەوه دايە ئەو ماددە پەسەندە، ئەوهى دژە؟ (16) كەس دژە، ئەو ماددەيه بە زۆرينەى دەنگ پەسەند كرا. ماددەى چوار، فەرموو. ماددەى چوارەم، فەرموو.

بەرپىز ڧالا فرىد ابراهيم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (4):

كار بە هيج دەڤىكى ياساى ناكريت پيشچەوانهى حوكمهكانى ئەم ياسايە بيت.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيه مناقهشەى لەسەر نييه، ئەوهى ئەو ماددەيهى پى پەسەندە، (38) كەس لەگەلدايه، ئەوهى دژە، (14) كەس دژە، ئەو ماددەيه بە زۆرينەى دەنگ پەسەند كرا. ماددەى پينج، فەرموو

بەرپىز ڧالا فرىد ابراهيم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (5):

پيشيسته لايەنە پەيوهەنديدارهكان حوكمهكانى ئەو ياسايە جيبه جى بكن.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

موناڤهشە نييه، ئەو ماددەيه دەخهينه دەنگدان، ئەوهى بە پەسەند دەزانى كى گەلدايه؟ (40) كەس، ئەوهى دژە؟ (15) كەس دژە، بە زۆرينەى دەنگ پەسەند كرا، ماددەى شەش، فەرموو.

بەرپىز ڧالا فرىد ابراهيم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددى (6):

ئەو ماددىيە لە رۆزى دەرچوونىيەو كارى پىدەكرىت لە رۆزنامەى فەرمى وەقايەى كوردستان بلاو دەكرىتەو.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

موناقەشە نىيە، ئەو ماددىيە ئەوئەبە پەسەند دەزانى، كى گەلدايە؟ (40) كەس بە پەسەند دەزانى، ئەوئەبە دژە؟ (14) كەس دژە، بە زۆرىنەى دەنگ پەسەند كرا. ھۆيەكانى دەرچوواندن، فەرموو.

بەرپىز ڧالا فرىد ابراهيم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لە پىناو رەخساندىنى زەمىنەى سازان و لىكتىگەيشتن لەسەر سىستەم حكومرانى لە ھەرىمى كوردستان ئەم ياسايە دەرچوئىرا.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

موناقەشە ھەيە، بەرپىز (برزۆ مجىد)، فەرموو.

بەرپىز برزۆ مجىد عبدالله:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

تايبەت بە ھۆيەكانى دەرچوواندن لەم روانگەشەوئە ئىمە پىرۆزەگەمان پىشكەش كىردوو، ھەر پىم خۇش بوو باس لەو بەكەم ئىمە بە شانازىيەو دەروانىنە رۆلى فراكسىونى گۆران لەبەر رۆشنايى جىبەجىكردىنى سىياسەتى بزوتنەوئەى گۆران لەم خولەى ئەو پەرلەماندا، بە ھاوكارى و بەشى ئەوانەى كە ھەموو ھاوكار بوون لەوئەبە كە ئىمە ھەولتى زۆرماندا لە پىشكەشكردىنى پىرۆزە لە گىفتوگۆى سىياسى لە ناوئەوئە پەرلەمان لە دەرئەوئە پەرلەمانىش بۆ ئەوئەبە بتوانىن لە گۆرىنى سىستەمى حكومرانى مەبەدئو قەناعەتى گۆران جىبىكەينەوئە لەگەل ئەو ھەموو ھىزو لايەنە سىياسىانەى كە بە شانازىيەو پىكەوئە بووئىن پىكەوئە بىكەينە سىستەمى پەرلەمانى، بەلام ئەوئەبە رووئىدا رووئىدا، من قسەكانم ھەولدەدەم واقىيەى سىياسى بچوئىنئەتەوئە ئەو نەتىجەيەى لە واقىيەى درووست بىت، كە ئىمە ئەو شانازىيەى دەدەين بە خۇمان رۆلمان ھەبووئە لە گۆرىنى سىستەمى حكومرانى، بەلام بە داخەو بىنيمان پەرلەمانى كوردستان پەكخراو، سەرۆكى پەرلەمان رىگرى لىكرا، وەزىرەكانمان دوور خرانەو، بەلام ئەوئەبە راستە ئەمانەى دوور لە بەھاي سىياسى و بەھاي ياسايى بوو، بەلام ئىمە سوورين بەردەوامين لەسەر بەرنامەى سىياسى و قەناعەتى سىياسى خۇمان ناكىرئەى فكرەى خۇمان لە نىوئەى رىگا بە جىبىلئىن بۆيە ئەوئەبە ئىستا ئىمە دەستمان بۆ بردوو نەتىجەيەى ئىمە تىيدا بەردەوامين بە جورئەتئىكى سىياسى زۆرەو بە خوئىندەوئەى واقىيەى ئىستاى ھەرىمى كوردستان ئىمە بە جورئەتەوئە بەردەوامى دەدەين بەو بەرنامە سىياسىيەى خۇمان كە قەناعەتمان پىيە، يەكئەى لە ھۆكارانەى

که ئىمە دەستمان بۇ بردووۋە ئىستا باس لەوۋە كرا مادەم پىرۆژە پىشكەش كراوۋە ئامادەين، ئىمە دوينىش نەمانشاردوۋە ئەمرۆش دووپاتى دەكەينەوۋە لە ھەر دەرفەتتىكىدا لەم خولەو لە خولى داھاتوۋدا ئەگەر بزائين ئەو پىرۆژە ياسايەى پىشكەشمان كىردوۋە ھەموو لايەك جەخت دەكەنەوۋە سوورن لەسەر بە پەرلەمانىكردىنى سىستەم ئىمە ئامادەين، دوو: ئەگەر ئىستا دەسلەتتى ياسايى رۆژى ھەلبىزاردن لەلای سەرۆكى حكومەتە بە پىيى ياساى دابەش دەسلەتتەكان من لىرە زۆر بە راشكاۋى دەلئىم ئەو مەرسوومەى كە لەلایەنە سەرۆكى حكومەتەوۋە دەرگراۋە بۇ ئەنجامدانى ھەلبىزاردنەكان لە نووسراۋەكەيدا ئەوۋە پىيى دەلئىن وەرەقەكە تەنھا باس لە ھەلبىزاردنى پەرلەمانى كوردستان كراۋە، بەلام لە مەخفەرى و موئتەمەرى سەحەفى حكومەت لەوانەيە قسەى جياۋازى كىردبىت لەسەر ھەلبىزاردنەكان، كەواتە حالەتى ديارىكردىنى رۆژى ھەلبىزاردنەكان روون نىە ھەلبىزاردنى پەرلەمان سەرۆكايەتى ھەرىمە، سەبارەت بە زانيارى سياسى مەلوماتى سياسى ھەموومان ھىز و لايەنى سياسىن مەلوماتمان ھەيە كە ويست و ئامانجى ھىزەكان چۈنە بۇ ھەلبىزاردنەكان بە يەكەوۋە بىكرىت، بۇيە ئىمە بۇ ئەوۋە ھەم قەناعەتە سياسىيەكەمان درىژە پىيدەين ھەم جورئەتە سياسىيەكەشمان درىژە پىيدەين و ھەم زال بىن بەسەر ئەو ناروونىيەى كە بە سەر ديارىكردىنى موئەسسەساتەكان لە ھەرىمى كوردستان كرايە بە ئەركى سياسى خۇمان دەزانين كە ئىمە ئەم پىرۆژەيەمان پىشكەش كىرد بۇ ئەوۋە زال بىن بەسەر ھەموو ئەو بەربەستانە لەم خولەدا ئامادەم بەو قەناعەتە سياسىيەى ھەمانە ۋەكو گۇران ئامادەين ئەگەر نا زۆر بە روونى دياريمان كىردوۋە لە خولى داھاتوۋ ئىمە بتوانين ھەولتى چارەسەر كىردنى بدەين، خۇ ئەگەر قسە لەسەر ئەوۋەشە بۇ خولى پىش ئىمە بەجىيەھىشتوۋ تەحويلى خولى داھاتوۋى دەكەين ئىمە تەحويلى خولى داھاتوۋى ناكەين، بە شانازيەوۋە ئەوۋە دۇست و نەيارەكان ھەموو دەزانن ھەموو ھەولتىكەماندا زروفي دەرەوۋەى پەرلەمان تەحەكوم دەكات بەو پەرلەمانە ئەگەر نا ئىمە ۋەكو فراكسىۋنەكەمان ويژدانمان ئاسوودەيە دووبارە زۆر زۆر سوپاس بۇ سەرۆكايەتى پەرلەمان كە دەرەتت دا ئەم قسانە بكەين تەمەنا ئەكەيەن ئەوۋەندەى ماۋە لەو پەرلەمانە بە باشە بىبەن بە رىۋە، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان.

سوپاس بۇ بەرپىز (برزۇ مجيد)، بەرپىز مامۇستا (مەلا مەرۋان) دواتر بەرپىز (سۇران عمر)، فەرموۋ.

بەرپىز حسين اسماعيل حسين:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لەبەر ئەوۋە دواين خالتم پىم خۇشە ئەو قسەيە بكەم، لە رابردوۋ ئىمە سازانمان تەجروبه كىرد، سازان لەسەر ئەساسى تەوزىع كىردنى پۇستەكان بوو فەشەلى ھىنا تا نيوەى رىگا ئەو سازانە بەرپى نەكرد، خوازىارم ئەو سازانەى كە لىرانە ئىشارەى پىكراۋە سازانىك بىت بۇ خزمەتى خەلك و بۇ پىشكەشكردىنى خزمەتگوزارىيەكان بۇ خەلك ۋە خەلكى شىاۋ لە شوينى شىاۋ دابىرئىت، ۋە حوكمەتتىك بىتن ئەو حوكمەتەى دادىت حوكمەتى خزمەتكردىنى خەلك بىتن، كۇتايەھىنان بىت بە قەيرانى كارەبا بە قەيرانى

نيوه مووچە بە دەيان قەيرانى دېكە كە ئەو سازانەى كە باسى دەكەين لاپەنە سىياسىيەكان درووستيان كرددوو، دەستتان خوڭش بېت.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز مامۇستا (مەلا مەروان)، بەرپىز (سۆران عمر)، فەرموو.

بەرپىز سۆران عمر سەئىد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ھۆيەكانى دەرچواندن من وا دەزانم ئەوئى كە نووسراوہ ھىچى وا نىيە، ئەم پىرۆژەيە لە پىناو رەخساندىنى زەمىنەى سازان و ئىك گەيشتن لەسەر سىستەمى ھوكمرانى نىيە، كە قسە لەسەر سىستەمى ھوكمرانى كرا بە تەواوى رەتكرايەوہ، كە ئەمە ھىچ پەيوەندىيەكى بە سىستەمى ھوكمرانىيەوہ نىيە، بۇ لىرە نووسىوتانە لە پىناو سازان لەسەر سىستەمى ھوكمرانىا ئەگەر لە پىناو سازانە لەسەر سىستەمى ھوكمرانى ئەو پىرۆژەى پىشكەشمان كرددو پەرلەمانى لەسەر پەكخرا، ئەوہ سىستەمى ھوكمرانى دىارى كرددوو، بۇيە بنووسن لە پىناو ئەنجام نەدانى ھەلئىزاردن بۇ سەرۆكى ھەرىم ئەم ياسايە دەرچوئىنرا، ھەموو ناوہرۆكەكەشى ئەوئىيە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز (سۆران عمر)، بەرپىز (انور قادر) فەرموو.

بەرپىز انور قادر مصطفى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

قسەكانەم كرا، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان.

سوپاس بۇ بەرپىز (انور قادر)، بەرپىز (د.شېركۆ ھەمەامين)، فەرموو.

بەرپىز شېركۆ ھەمە امين قادر:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بىگومان سازان زەمىنەى ئەوئى وە لە خوڭبايشى دەوئى لە خوڭبەوہ دەرگەوت ئەو ھىزانەى ھوكومەتى ھەرىمى كوردستانا لە ترۆپكى ھوكمرانى ھەرىمى كوردستانا بە ئىستاشەوہ زۆر لە نزيكەوہ ئامادەى ئەو تەنازولكردنە نىن، وە پىمان وايە ئەو پىرۆژەيە پىشكەشكرا لە ھەموارى ياسا ئەوہ تەنازولاتى زۆر گەورەى تيا بوو، سازانى لەسەر بكرايە نەكرا، وە بۇيە ئىمە جارېكيتەر جەت ئەكەينەوہ لەسەر ئەوئى كە سازان پىويستى بە لىبووردەيە، پىويستى بەوہ ھەيە كە ئەوانەى لە ترۆپكى ھوكمرانىن و وە لە راستيا موئەسسەساتەكان تا رادەيەكى زۆر بە گشتى لەلای ئەوانە، ئەبى ئەوانە ئەو زەمىنەى سازانە درووست بكەن، تۆ ناكريت زوليش ھەبىت، ناداديش ھەبىت، بلين وەرن زەمىنەى سازانىش ھەبىت، بۇيە پىويستە ئەو شتانە كۆتايى پىبىت، بۇ ئەوئى زەمىنەى سازان درووست بىت، من ديسان تەئكىد دەكەمەوہ ئىمە لەگەل

ئەو بىنەما ئەساسىيەتلىك كەك (نەوشىروان) كە دەلىل (ئەو سىستېمە سىياسىيەتلىك ھاوشىۋە ئىشەنچ بەغدا)، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز (د.شېركۆمەمىن)، ۋابزىم گىتوگۇ كۆتايى ھات، فەرمو مامۇستا (مەلا مەروان).

بەرپىز حسين اسماعيل حسين:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ۋەلا مىنىش لەسەر ھۆيەكاي دەرجوۋاندن پىموايە شتىك نەنوسىن كە بە راستى ۋا نەبىت ۋەك عەرەبىش ئەلىت (من جرب مجرب حلت بە ندامە) سازان ھەر دروست نابىت لەسەر ئەو بابەتە، لەبەر ئەو شتىك نەنوسن كە ۋا نەبىت، پىم ۋايە زياتر بۇ مەكتەبى سىياسىيە نەك گۇرانكارى لە سىستېمە ھۆكۈمەت، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز (مەلا مەروان)،

بەرپىز دانىشتىنى كۆتايى بۇ ئەۋەي بىخەينە دەنگدان، فەرمو.

بەرپىز قالا فەرىد ابراهيم:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ھۆيەكانى دەرجوۋاندن، ھىچ پىشنىارەكان نەبوۋنە سى ، زۇرىشى رابوون، پەيوەندى بە ھۆيەكانى دەرجوۋاندنەۋە نەبوۋ، ھۆيەكانى دەرجوۋاندن لە پىناۋ رەخساندى زەمىنە سازان ۋ لىك تىگەشتىن لەسەر سىستېمە ھۆكۈمەتلىك لە ھەرىمى كوردستان ئەم ياسايە دەرجوۋانرا.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەم ياسايە بەو شىۋازەي خويىنرايەۋە دەيخەينە دەنگدان كى لەگەل دايە؟ (39) كەس بە پەسەند دەزانن، ئەۋەي دژە؟ (16) كەس دژن بە زۇرىنەي دەنگ پەسەند كرا.

كۆي ياساكە دەخەينە دەنگدان كى لەگەل دايە؟ (39) كەس بە پەسەند دەزانن، ئەۋەي دژە؟ (15) كەس دژن، ياساكە بە زۇرىنەي دەنگ پەسەند كرا.

سوپاس بۇ ئىۋەي بەرپىز پشووۋەك ۋەردەگرىن ۋە دەگەرپىنەۋە ئەم دانىشتىنە بەردەۋام دەبىت.

بەرپىز بەخىر بىنەۋە ، ديارە نىصاب ھەيە بەناۋى خوداي بەخىشندەۋ مېھرەبان دانىشتىنەكەمان بە ناۋى گەلى كوردستانەۋە دەست پى دەكەينەۋە بەردەۋام دەبىن لەسەر بەرنامەي كار .

خالى سىيەم لە بەرنامەي كار - گىتوگۇ كىردى پىرۇۋە برىارى پىشۋازى بە پى پىرۇتۇكۇل لە فرۇكەخانەكان ۋ خالە سنوورىيەكان تايبەت بە پىشۋازى لە ئەندامانى پەرلەمانى كوردستان ۋ ئەنجومەنى ۋەزىران ۋ ھاۋتا ۋەزىفەكانىيان بە پى ماددەكانى (72-74-75) لە پەيرەۋى ناۋخۇي پەرلەمانى كوردستان ژمارە (1) ى سالى (1992) ى ھەموار كراۋ.

بەرپىزان داوا لە لىژنەى ياساىي دەكەين فەرموون بۆ سەكۆى تايبەت بە لىژنەگان ، لىژنەى ياساىي، لىژنەى كارووبارى پەرلەمان، لىژنەى ناوخۆ، لىژنەى پەيوەندىەگان و رەوەندى كوردستانى، پىكەووە يەك لىژنە، ئەگەر سەرۆكايەتى هەبى دەكرێتن، بەس سەرۆكايەتییەگە ئىتفاق دەبیتن.

خالىكى نيزامى ، فەرموو مامۇستا ملا غريب

بەرپىز غريب مصطفى حمە خان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان .

بە پىيى هەموو ياسا و ريسا كار پىكراوەگان هەموو كارىك سەرەتايەكى هەيە و سەرەتاي هەموو كارىكيش كاتىكى بۆ ديارى كراوە ، قوتابى كە زەنگ لىيدا ئەچىتە پۆل و كە بانگ درا نويز ئەبىت و هەموو شتىكى تر بەو جۆرە لەم پەرلەمانەى ئىمە زەنگى كۆبونەووە لى ئەدرىت و ئەندامەگان زۆر بە خاوى بە سىستى دىنەووە ناو هۆلى دانىشتنى پەرلەمان ئەبى چاومان لەسەر ئەو دەرگايەبىت ئەبى جەندجاريك هۆلەكە بزمىدرىت ئەندامەگان ئەوەندە هاتوون گەيشتبيتە نىصاب، ئەووە نەينى دواكەوتنى رۆژەلاتى ناوەرەست و نەينى پيشكەوتنى ولاتانى رۆژ ئاواشە ، ئىرە پەرلەمانە و بالاترين دەسەلاتى ئەم هەرىمەيە ناشى و ناشكرى زەنگى كۆبونەووە لىيدا و ئەندامان ديار نەين ، تەك ئەكەم وەك دەستەى سەرۆكايەتى ئەم كيشەيە چارەسەر بکەن سوپاس .

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو تىيىنيە بۆ هەمووانە ، كەس بە دەر نىە و زەنگەكە خۆى و تەئكىدى ئىمە هەميشە لەسەر ئەوويە كە بەرپىزان ئەووى هۆى هەيە ئەووە ئاسايە بەس ئەووى هۆى نىە دوا نەكەون لە كات و ساتى خۆيدا لىرە ئامادە ببن ، و تا ئىستاش بە باشى هاتووە انشالله بە باشيش تەواو دەبى ، هەندە جار هەندە دواكەوتن هەيە جىگای رەخنەيە ، بەلام زۆرەيى جارن ئىمە تىدەگەين كە بەرپىزان دەست بە خالى سىيەم دەكەين فەرموو بەرپىزان لىژنەى ياساىي.

بەرپىز د.بەهار محمود فتاح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بابەت راپۆرتى هاوبەش، لىژنەى كارووبارى ياساىي و لىژنەى كارووبارى پەرلەمان و لىژنەى ناوخۆ و ئاسايش، و ئەنجومەنە خۆجىيەگان، و لىژنەى پەيوەندىەگان و كارووبارى رەوەندى كوردستانى، رۆزى سىشەمە رىكەوتى (2018-7-10) كۆبونەوويان ئەنجامدا بۆ تاوتويكردى پرۆژە برپارى پيشواى كردن بە پىيى پرۆتۆكۆل لە فرۆكەخانەگان و خالەسنوورىەگان تايبەت بە پيشواى لە ئەندامانى پەرلەمانى كوردستان ئەنجومەنى وەزيران و هاوتا وەزىفيەگانيان، كە لە لايەن ژمارەى ياساىي ئەندامانى پەرلەمانى كوردستانەووە پيشكەش كراوە، دواى خويندنەووى يەكەمى لە دانىشتنى ئاساىي ژمارە (3) لە رۆزى دووشەمە بەروارى (2018-7-2) رەوانەى لىژنەكەمان كراوە دواى گفتوگۆكردن و تاوتويكردى لىژنەگان گەيشتنە ئەم ئەنجامانەى خوارەووە.

بېريارى پيشوازى كوردن به پيى پړوتوكول له فروكه خانه كان و خاله سنووريه كان تايبهت به پيشوازى له ئەندامانى پەرلەمانى كوردستان ئەنجومەنى وەزيران و هاوتا وەزيفيه كانيان .
يهكەم. ئەندامانى پەرلەمان و ئەندامانى ئەنجومەنى وەزيران و هاوتا وەزيفيه كانيان له خزمەتگوزارى و پيشوازى به پيى پړوتوكول له فروكه خانه كان و خاله سنووريه كان سوودمەند دەبن .
دووم. پاش تەواويونى خولى پەرلەمان و ماوهى كابينهى ئەنجومەنى وەزيران ئەندامانى پيشوى پەرلەمان و ئەنجومەنى وەزيران و هاوتا وەزيفيه كانيان له خزمەت گوزارى پيشوازى به پيى پړوتوكول سوودمەند دەبن .

سيهەم. كار به هيچ دەفتيكي ياسايى يان بېرياريكى ناكوك له گەل حوكمەكانى ئەم بېرياره ناكريت .
چوارەم. پيويسته لەسەر لايەنه پەيوەندارەكان حوكمەكانى ئەم بېرياره جيبه جي بكن .
پينجەم. ئەم بېرياره له رۆزى بلاوكردنه وهى له رۆژنامەى فەرمى وەقائيعى كوردستان جيبه جي دەكريت .
هۆيهكانى دەرچوواندن له پيناو ريگخستنى پيشوازى كوردن له ئەندامانى ئەنجومەنى وەزيران و ئەندامانى پەرلەمان و هاوتا وەزيفيه كانيان ئەم بېرياره دەرچوينا .

بەرپز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرپز د. بەهار جيگري سەرۆكى ليژنهى ياسايى، بەرپزان دەست به گفتوگۆدەكەين لەسەر ئەم پڕۆژه ياساييه وەكو پيشتر ، فەرموو د. قالا .

بەرپز د. قالا فريد ابراهيم:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بېريارى پيشوازى كوردن به پيى پړوتوكول له فروكه خانه كان و خاله سنووريه كان تايبهت به پيشوازى له ئەندامانى پەرلەمانى كوردستان و ئەنجومەنى و زيران و هاوتا وەزيفيه كانيان .
يهكەم. ئەندامانى پەرلەمان ئەندامانى ئەنجومەنى وەزيران و هاوتا وەزيفيه كانيان له خزمەتگوزارى و پيشوازى به پيى پړوتوكول له فروكه خانه كان و خاله سنووريه كان سوودمەند دەبن .

بەرپز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپزان ئەگەر گفتوگۆ ههيه لەسەر ئەم مادديه .

بەرپز بيگەرد دلشاد شوكرالله / سكرتيري پەرلەمان:

ئەو بەرپزانەى كه داواى گفتوگۆدەكەين لەسەر ئەم مادديه (بيستون فايق ، ئارى عبدالطيف ، بهزاد دەرويش ، عمر عينايت ، ماموستا ئەنەس ، مريەم صمد ، قادر وتمان ، ماموستا غريب ، يروانت نيسان ، تحسين قادر) .

بەرپز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپزان دەست دەكەين به گفتوگۆ فەرموو كاك عمر عينايت .